2026 KPSS

GENELYETENEK - GENEL KÜLTÜR

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI

TG

ÇÖZÜMLER 10

İNDEKS AKADEMİ

1. İlk cümlede köpeklerin insanlar için "koruyucu, yardımcı, arkadaş, sırdaş, kahraman ve can dostu…" olduğu söylenerek insan-köpek ilişkisinin duygusal ve güvene dayalı yönü vurgulanmaktadır. Bu nedenle "kendilerine yöneltilen sevgiye ve ilgiye yüksek sadakatle karşılık verir" ifadesi hem anlam hem de kullanım bakımından en doğru ifadedir. İkinci cümlede ise köpeklerin sahiplerinin rahatsız veya hasta olduklarını "onlardan çok daha önce" fark ettikleri anlatılmaktadır. Burada kastedilen, bilimsel bir ölçüm yapmak değil; davranış, koku ve beden dilindeki küçük değişiklikleri hissedebilmeleridir. "Hissetmek" fiili bu tür sezgisel fark edişleri anlatır.

Diğer seçenekler neden olmaz?

B) sesle – tespit eder: İlk boşluktaki "sesle karşılık vermek" ifadesi anlamsal olarak uygun değildir. Sevgi ve ilgiye ses çıkararak karşılık vermek, metinde anlatılan dostluk ve bağlılık ilişkisini karşılamaz. İkinci boşluktaki "tespit eder" ise daha çok bilimsel inceleme, ölçme veya kesinlik belirleme anlamı taşır. Köpeklerin sahiplerinin ruh hâlini veya hastalığını "tespit etmesi" metnin anlatımına uymaz.

C) etkiyle – algılar: "Etkiyle karşılık vermek" Türkçede doğru bir kullanım değildir. Sevgiye etkiyle değil, davranış ya da duyguyla karşılık verilir. Ayrıca "algılar" fiili mümkün görünse de ikinci cümlede anlatılan durum yalnızca algılama değil, belirtilerden anlam çıkarma ve fark etmedir.

D) performansla – sezer: İlk boşluktaki "performansla karşılık vermek" tamamen bağlam dışıdır. Performans, başarı veya iş yapma düzeyiyle ilgili bir kavramdır; sevgi ve ilgiye verilen karşılığı anlatmaz. İkinci boşluktaki "sezer" tek başına kullanılabilse de ilk boşluk yanlış olduğu için seçenek elenir.

E) tepkiyle – düşünür: "Tepkiyle karşılık vermek" ifadesi sevgi ve ilgi bağlamında olumsuz ya da nötr bir anlam taşır, metnin olumlu havasını bozmaktadır. Ayrıca köpeklerin sahiplerinin hasta olduklarını "düşünmesi" değil, bunu fark etmeleri anlatılmaktadır. "Düşünmek" bilinçli akıl yürütmeyi ifade eder, metindeki anlatım ise içgüdüsel fark edişe dayanır.

ABCDE

2. Parçada "*Ben Fahriye ve Türkiye*, edebî ve ruhsal akrabalıkları bakımından zengin bir metindir." sözüyle anlatılmak istenen, eserin yalnızca kendine özgü bir anlatı kurmadığı; aynı zamanda bireyin iç dünyasını, bilinç akışını, melankoliyi ve varoluşsal sorgulamaları merkeze alan önemli edebî geleneklerle ortak özellikler taşıdığıdır. Nitekim hemen ardından Sebald'in melankolik anlatımı, Pessoa'nın iç monologları, Sartre ve Camus'nün varoluşçuluğu örnek gösterilmektedir. Devamında da kronolojik olay örgüsünün terk edilmesi, Bergsoncu zaman anlayışının benimsenmesi ve neden-sonuç ilişkisinden bilinçli olarak uzaklaşılması bu iç dünyaya odaklanan anlatım biçimini desteklemektedir. Seçenekler içinde bu ortaklığı en iyi karşılayan ifade "bireyin iç dünyasını merkeze alan bir yapı" olduğundan doğru cevap A'dır. Cevaptaki vurucu kısım "bireyin iç dünyasını merkeze alan bir yapı" ifadesidir.

Diğer seçenekler neden olmaz?

B) Parçada kırılma noktalarından, geçmiş-gelecek arasında kurulan belirgin ilişkilerden söz edilmez. Aksine metin, doğrusal zaman anlayışını reddeder; zamanın birikerek ilerlediği belirtilir. Bu nedenle seçenek metinde bulunmayan bir anlatım özelliği eklemektedir.

C) Bu seçenek metne aykırıdır. Çünkü son cümlede "Bu tercih, anlatıyı neden-sonuç ilişkilerinden bilinçli biçimde uzaklaştırır." denilmektedir. Dolayısıyla olaylar arasındaki mantıksal bağların güçlendirilmesi değil, özellikle geri plana itilmesi söz konusudur.

D) Metinde zamanın belirli dönemlere ayrıldığı değil, kronolojik düzenin terk edildiği ifade edilmektedir. Ayrıca odak noktası bireyin toplumsal çevresi değil, ruhsal dünyası ve bilinç hâlleridir. Bu nedenle seçenek metnin temel yaklaşımıyla uyuşmaz.

E) Parçada bunun tam tersi savunulmaktadır. Metin, belirli bir başlangıç-sonuç çizgisini izlemez; olaylardan çok ruhsal durumların sürekliliğine odaklanır. Dolayısıyla doğrusal ve gerçekçi olay gelişimini esas aldığı söylenemez.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

3. IV. cümlede dile getirilen yargı parçaya göre doğru değildir. D seçeneği bu yanlış cümleden hareketle "bireysel meseleler çevresinde sürükleyici bir olay örgüsüne sahip olduğu söylenmiştir." yargısını çıkarmaktadır. Oysa IV. cümlede ne "sürükleyici olay örgüsü"nden söz edilmekte ne de böyle bir nitelendirme yapılmaktadır, yalnızca romantik bir eksende ilerlediği iddia edilmektedir.

Diğer seçenekler neden olur?

A) I. cümlede "Türk televizyon tarihinin dikkat çeken özgün yapımlarından biri" ifadesi kullanılmaktadır. "Özgün" sözcüğü dizinin benzerlerinden ayrılan, kendine has bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Bu nedenle A seçeneği I. cümleyle uyumludur.

B) II. cümlede dizinin Türk ve Yunan toplumları arasında tarihsel olarak varlığını sürdüren önyargıları gülmeceli bir anlatımla görünür kıldığı belirtilmektedir. Bu, tarihsel ve toplumsal bir olgunun mizahi biçimde işlendiğini gösterir. Dolayısıyla B seçeneği doğru bir yorumdur.

C) III. cümlede "kültürel farklılıkların yanında benzer yönlerin de bulunduğu sezdirilmiştir." denmektedir. Seçenek bu ifadeyi doğrudan karşılamaktadır.

E) V. cümlede dizinin geniş bir izleyici kitlesine ulaştığı ve döneminin kültürel temsiller bakımından benzersiz örneklerinden biri olarak değerlendirildiği ifade edilmektedir. Yani hem izleyici üzerindeki etkisi hem de dönemindeki özgün yeri vurgulanmıştır. Bu nedenle E seçeneği cümleyle uyumludur.

ABCDE

4. Cümlede verilmek istenen temel düşünce, başarının yalnızca ulaşılan sonuçtan ibaret olmadığı; asıl değerli olanın, o sonuca giderken yaşanan deneyimler, edinilen kazanımlar ve yol boyunca geçirilen süreç olduğudur. "Sonuç sadece bir noktadır ama yolculuk her zaman hatırlanır." sözüyle başarıya ulaşıldığında akılda kalan şeyin yalnızca varılan hedef değil; hedefe ulaşıncaya kadar gösterilen çaba, yaşanan zorluklar, öğrenilen dersler ve biriktirilen anılar olduğu vurgulanmaktadır. A seçeneğinde yer alan "Bir hedefe ulaşırken elde edilen sonuç kadar, o sonuca varıncaya dek yaşanan sürecin bıraktığı izler de önemsenmelidir." ifadesi, hem sonuç-süreç karşılaştırmasını hem de sürecin değerini eksiksiz biçimde yansıtmaktadır.

Diğer seçenekler neden olmaz?

B) Bu seçenek başarıya ulaşmanın şartlarını anlatmaktadır. Kararlılık ve azim vurgulanırken verilen cümlede olduğu gibi yolculuğun sonuçtan daha kalıcı ve değerli olduğu düşüncesine değinilmemektedir. Konu bakımından yakın olsa da ana düşünce farklıdır.

C) Bu seçenek, başarının kişiye sağladığı kazanımları (emeğin karşılığını alma ve öz güven artışı) ön plana çıkarmaktadır. Oysa cümlede başarının kişiye ne kazandırdığı değil, başarı sürecinin sonucun kendisinden daha değerli olduğu vurgulanmaktadır.

D) Bu seçenek tamamen öğüt verici niteliktedir ve başarıya ulaşmanın yöntemlerini açıklamaktadır. Verilen cümlede ise zaman yönetimi ya da hedefe odaklanma değil, başarı yolculuğunun kıymeti üzerinde durulmaktadır.

E) Bu seçenek başarının nasıl elde edildiğini açıklamaktadır. Planlı olmak ve engelleri aşmak başarıya götüren etkenlerdir ancak verilen cümlede bunlardan söz edilmez. Metnin odağı, başarıya giden yolun hatırlanmaya değer oluşudur; başarıyı sağlayan yöntemler değildir.

ABCDE

5. Bir cümlede virgül kullanılmadan noktalı virgül kullanılmaz. Bu nedenle V. cümledeki noktalı virgül yanlış kullanılmıştır. Sıralı cümleler arasında virgül kullanılır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

6. Parça incelendiğinde

- destekliyor > ünlü daralması (destek-le-yor)
- ilerleme > ünlü düşmesi (ileri-le-me)
- gerektiriyor > ünsüz benzeşmesi (gerek-dir-iyor)
- etkileyebileceğini > ünsüz yumuşaması (et-gi-le-y-ebil-ecek-i-n-i)

ses olaylarına ulaşılır. Parçada ünlü türemesi yoktur.

ABCDE

7. D seçeneğindeki "ateşböceği" kelimesi yanlış yazılmıştır çünkü "böcek" kelimesi gerçek anlamını korumaktadır. "hanımeli" çiçek, "kuşburnu" bitki, "aslanağzı" bitki, "imambayıldı" yemek ismidir ve bunlar yeni bir kavram oluşturmuştur.

ABCDE

8. Yapı bakımından sözcükler; basit (yapım eki almamış), türemiş (yapım eki almış) ve birleşik (en az iki sözcük birleşmiş) sözcük olmak üzere üçe ayrılır. Buna göre,

- büyük > türemiş (büyü-k) k: fiilden isim yapma eki
- akıllı > türemiş (akıl-lı) -lı: isimden isim yapma eki
- bağları > basit (bağ-lar-ı) -lar: çoğul eki -ı: belirtme eki
- değiştirmişti > türemiş (değiş-dir-miş-idi) -dir: fiilden fiil yapma eki
- etkilerini > türemiş (et-gi-ler-i-n-i) -gi: fiilden isim yapma eki

bilgilerine ulaşılır.

ABCDE

9. Cümlenin ögelerini bulabilmek için ögelerin sorularını bilmek ve bu soruları yükleme sormak gerekir. Yüklemi bulmak için bir soru yoktur. Yüklem; iş, oluş, hareket, durum bildiren ve içinde yargıyı barındıran dil birimidir. Yüklem bulunurken "deyimler, yardımcı eylemler, tamlamalar, ikilemeler" ayrılmaz. Ögeleri bulmak için aşağıdaki sorular yükleme sorulur:

Özne: kim, ne

Belirtili nesne: kimi, neyi, nereyi

Belirtisiz nesne: ne (Önce özne bulunur, ardından bir kez daha "ne?" sorusu sorulursa nesne bulunmuş olur.)

Dolaylı tümleç (yer tamlayıcısı): kime, kimde, kimden, neye, neyde, neyden, nereye, nerede, nereden

Zarf tümleci: ne zaman, nasıl, niçin, kim için, ne ile, kim ile, ne kadar

Buna göre cümle aşağıdaki şekilde ögelerine ayrılır:

Antik Çağ sonrasında yaşayan bazı düşünürler / müziğin sayı ve oranlara dayalı yapısını / evrendeki düzenin işitilebilir bir ifadesi olarak / görmüştür. (özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem)

ABCDE

10. Fiilden türetilen, olumsuzu yapılabilen; isim, sıfat, zarf görevlerinde kullanılabilen sözcüklere fiilimsi (eylemsi) denir. Fiilimsilerin özellikleri şunlardır:

- Fiil kök ya da gövdelerinden türerler.
- Kip ve kişi eki alamazlar.
- Olumsuzluk eklerini alabilirler.
- Cümlenin başında, ortasında ya da sonunda ("idi, imiş, ise, idir" ek-fiillerinden birini alırsa) bulunabilir. Genellikle başında veya ortasında bulunup yan cümlecik yaratır.
- Cümlenin sonunda olmadıklarında yarım yargı bildirir ve yan cümle oluştururlar.
- İsim çekim eklerini alabilirler.
- Tüm fiilimsi ekleri yapım ekidir. Fiilimsi eki alan sözcük de türemiş sözcüktür.
- Üç tane türü vardır: isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil. Bunların eklerini ezberlemek gerekir.
- Sıfat-fiiller genellikle sıfat tamlaması kurar. (kırılmaz cam - nasıl cam?)

İNDEKS AKADEMİ
youtube/indeksakademi

Fiilimsi ekleri şunlardır:

- **İsim-fiil:** -mA, -Iş, -mAk (mayışmak)
- **Sıfat-fiil:** -An, -Ası, -mEz, -Ar, -dİk, -EcEk, -mİş (anasımezardikecekmiş)
- **Zarf-fiil:** "-ken, -Alı, -EsİyE, …-r …-mAz, …-A …-A, -İp, -İnce, -ArAk, -mAdAn, -mAksIzIn, -dIğIndA, -dIkçA, -cAsınA" (Ali madan dağında yaramazken ince ip atarak incelmeksizin dikçe durdu)

Buna göre,

I > eklenen (ek-le-n-en) > sıfat-fiil

II > durduğu (dur-duk-u) > sıfat-fiil

III > büyüyüp (büyü-y-üp) > zarf-fiil

IV > dönebileceği (dön-ebil-ecek-i) > sıfat-fiil

V > dökülmüş (dök-ül-müş) > sıfat-fiil

bilgilerine ulaşılır.

ABCDE

11. Yükleminin türü sorulduğunda isim mi, fiil mi buna bakılır. Ayrıca bu soru çeldiricisi kuvvetli bir sorudur çünkü yüklemde fiilimsi varsa o cümle isim cümlesidir. Buna göre "öğrenmekti" isim cümlesi, "sabrın ödülüydü" isim cümlesi, "…aralamaktı" isim cümlesi, "takas edilirdi (takas etmek)" fiil cümlesi ve "…dâhil olmaktı" isim cümlesidir.

ABCDE

12. Parçanın genelinde yer, zaman, kişi unsurları olay çerçevesi içinde anlatıldığı için öyküleme, "yavaş yavaş, ağır ağır" ikileme, "…elindeki küçük ve kahverengi bavulu yere bırakıp boş raylara uzun süre baktı." ve "O sırada bankta oturan uzun boylu esmer görevli…" ifadesi betimleme, "…bir halter kaldırırcasına eline aldı…" ifadesi benzetmeye örnektir. Parçada örnekleme yoktur.

ABCDE

13. Parçanın ilk dört cümlesi, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde kendini gerçekleştirme kavramını açıklayan tek bir düşünce etrafında birleşmektedir. I. cümlede kendini gerçekleştirmenin hiyerarşinin en üst basamağında yer aldığı belirtilmiş, II. cümlede bu kavramın neyi ifade ettiği açıklanmış, III. cümlede hangi koşullarda ortaya çıkmasının daha olası olduğu belirtilmiş, IV. cümlede ise bu koşulun kesin ve değişmez olmadığı vurgulanarak önceki cümledeki düşünceye bir sınırlama getirilmiştir. Yani ilk dört cümle, tek bir konuyu (kendini gerçekleştirme ihtiyacını) farklı yönleriyle açıklayan bütünlüklü bir paragraf oluşturmaktadır. V. cümleyle birlikte ise konu yön değiştirmektedir. Artık kendini gerçekleştirme ihtiyacından değil, Maslow'un ihtiyaçların yaşamın farklı gelişim dönemlerinde nasıl öne çıktığına ilişkin görüşünden söz edilmektedir. VI. cümle de fizyolojik, güvenlik, aidiyet ve saygı ihtiyaçlarının hangi dönemlerde daha belirgin olduğunu örnekleyerek V. cümleyi açıklamaktadır.

ABCDE

14. Parçanın ana konusu, biyokompozit malzemelerin neden geliştirildiği ve sürdürülebilirlik açısından sağladığı avantajlardır. İlk cümlede kompozit malzemelerin kullanım alanları ve üstün özellikleri anlatılır. II. cümlede teknolojinin gelişmesiyle birlikte yalnızca yüksek performansın değil, sürdürülebilirliğin de önem kazandığı belirtilir. III. cümlede bu ihtiyaca çözüm olarak biyokompozit malzemeler tanıtılır. V. cümlede ise biyokompozitlerin yenilenebilir kaynaklardan üretilmesi, daha az enerji gerektirmesi ve düşük maliyetli olması gibi avantajları açıklanır. Yani I, II, III ve V. cümleler aynı düşünceyi (biyokompozitlerin ortaya çıkışı ve sağladığı faydaları) aşamalı biçimde geliştirmektedir. IV. cümlede ise biyokompozitlerin hangi lif türlerinden oluştuğunun sınıflandırılması yapılmaktadır. Bu bilgi doğru olsa da parçanın ana düşüncesini geliştirmez, konu bir anda avantajlardan ve ortaya çıkış nedeninden uzaklaşıp teknik bir sınıflandırmaya geçer. Ardından V. cümlede yeniden avantajlara dönülmesi de IV. cümlenin araya girmiş bağımsız bir bilgi olduğunu gösterir. Bu nedenle düşüncenin akışını bozan cümle IV. cümledir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ

youtube/indeksakademi

15. Parçada ilk üç cümle mantıklı bir sıra izlemektedir. I. cümlede amigdala tanıtılmakta, II. cümlede bu bölgenin öfke sırasında nasıl çalıştığı açıklanmakta, III. cümlede ise prefrontal korteksin öfkeyi kontrol etmedeki görevi anlatılmaktadır. Bu noktadan sonra doğal olarak prefrontal korteksin hangi durumlarda görevini yerine getiremediği açıklanmalıdır. Bu nedenle III. cümleden sonra gelmesi gereken cümle V. cümledir: "Ancak stres ya da travma durumlarında bu mekanizma işlevini kaybedebilir." Buradaki "bu mekanizma" ifadesi, bir önceki cümlede anlatılan prefrontal korteksin öfkeyi kontrol etme mekanizmasına gönderme yapmaktadır. Ardından gelen IV. cümledeki "Bu da..." ifadesi ise V. cümlede belirtilen durumun sonucunu açıklamaktadır: "Bu da kişinin öfkesini daha kontrolsüz bir şekilde ifade etmesine yol açar." Yani önce neden (mekanizmanın işlevini kaybetmesi), sonra sonuç (öfkenin kontrolsüz ifade edilmesi) gelmelidir.

ABCD**E**

16. Parçada sürekli aynı düşünceyi destekleyen içeriklerle karşılaşmanın olumsuz sonuçları anlatılmaktadır. Ancak farklı düşünce kaynaklarıyla karşılaşmanın eleştirel düşünmeyi güçlendirdiğine ilişkin herhangi bir bilgi verilmemektedir. Metinde yalnızca aynı tür içeriklerle beslenmenin sakıncaları üzerinde durulmuştur. Bundan hareketle, bunun tersinin kesin olarak doğru olduğu söylenemez. Yani "aynı içerikler zararlıdır" ifadesinden "farklı içerikler eleştirel düşünmeyi güçlendirir" sonucu çıkarılamaz. Bu nedenle B seçeneğine ulaşılamaz.

Diğer seçenekler neden olur?

A) "Benzer kaynaklardan beslenen bir bilgi akışı dünyayı kısıtlı bir çerçeveden görmemize neden olur." Dünyayı kısıtlı bir çerçeveden görmek, olayları değerlendirme biçiminin sınırlanması anlamına gelir. Bu nedenle A seçeneği metinden çıkarılabilir.

B) Parçada farklı görüşlerle karşılaşmanın nasıl bir sonuç doğurduğuna ilişkin hiçbir bilgi verilmemektedir. Metin sadece tek yönlü bilgi akışının zararlarını anlatmaktadır. Bunun tersinin kesin doğru olduğu söylenemez.

C) "Bu süreç bilimsel verilerin ve güvenilir bilgilerin geri planda kalmasına hatta zamanla değersizleştirilmesine yol açabilir. Bundan dolayı bilim insanlarına, uzmanlara ve akademik kurumlara duyulan güven de giderek azalabilir." Seçenek, bu cümleyi anlamca karşılamaktadır.

D) "Sık tekrarlanan yanlış bilgiler daha inandırıcı hâle de gelebilir." Yanlış bilgi sürekli tekrarlandığında daha inandırıcı hâle geliyorsa, doğruluğu tartışmalı bilgilerin ikna edici olabileceği sonucu çıkarılır.

E) "Böylece bireyler yalnızca yanlış bilgileri tüketmekle kalmaz, aynı zamanda onları yayarak bu kısır döngünün sürmesine neden olur." Burada bireylerin sadece yanlış bilgiye maruz kalmadığı, aynı zamanda onu yayarak sürece katkıda bulunduğu belirtilmektedir.

A**B**CDE

17. Parçada Viyana'nın tarihî, sanatsal, mimari ve kültürel özellikleri; yaşam kalitesi ve kent düzeni üzerinde durulmaktadır. Ancak Viyana'nın tarihsel ve kültürel yapısının ekonomik ilişkileri nasıl etkilediğine ilişkin hiçbir bilgi verilmemektedir. Metinde ekonomi, ticaret, üretim, yatırım ya da ekonomik düzenle ilgili herhangi bir ifadeye yer verilmediğinden D seçeneğine ulaşılamaz.

Diğer seçenekler neden olur?

A) "Başta müzik alanında yetiştirdiği besteciler ve sanat çevreleri sayesinde şehir, klasik müzik geleneğinin gelişiminde önemli merkezlerden biri olarak kabul edilmektedir." Bu ifadeden Viyana'nın sanatsal kimliğinde özellikle müzik kültürünün belirleyici bir yere sahip olduğu anlaşılır.

B) "Şehirdeki tarihî yapılar, geniş caddeler ve köklü kahve kültürü, bireylerin gündelik yaşamı daha gözlemci ve dingin bir biçimde deneyimlemesine katkı sağlamaktadır." Burada kentin fiziksel ve kültürel özelliklerinin insanların günlük yaşamını etkilediği belirtilmektedir.

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

C) "Ancak bu tarihsel ve kültürel birikim, kentin zaman zaman durağan ve yeniliğe karşı soğuk olduğu yönündeki değerlendirmeleri de beraberinde getirmektedir." Seçenek, bu cümleyi anlamca karşılamaktadır.

D) Parçada Viyana'nın sanatı, mimarisi, yaşam kalitesi, kent düzeni ve kültürel mirası anlatılmaktadır. Ancak ekonomik ilişkiler, ticaret veya ekonomik gelişim üzerinde herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır. Bu nedenle bu yargıya metinden ulaşılamaz.

E) "Bu yönüyle Viyana, geçmişin estetik mirası ile çağdaş yaşam anlayışını bir arada sürdürebilmesi bakımından dikkat çekici bir örnek oluşturmaktadır." Seçenek, son cümlede verilen düşünceyi doğrudan ifade etmektedir.

ABCDE

18. Parçada yoganın yalnızca bedensel hareketlerden oluşan bir egzersiz olmadığı, beden ve zihni birlikte geliştiren çok yönlü bir uygulama olduğu anlatılmaktadır. İlk cümlede yoga, beden ve zihnin uyumunu amaçlayan bir uygulama olarak tanıtılmış; ikinci cümlede nefes kontrolü ve zihinsel odaklanmayı da içerdiği belirtilmiştir. Devamında düzenli yoga yapmanın stresi azaltabildiği, dikkati artırabildiği, bedensel farkındalığı geliştirebildiği ve duygusal dengeye katkı sağlayabildiği ifade edilmiştir. Son cümlede de yoganın yalnızca bir spor etkinliği değil, bilişsel ve bedensel iyilik hâlini destekleyen bir yaşam pratiği olduğu vurgulanmaktadır. Dolayısıyla parçada, yoganın fizyolojik yararlarının yanında zihinsel açıdan da bireye katkı sağladığı anlatılmaktadır. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

Diğer seçenekler neden olmaz?

A) Parçada bedenin esnekliği ve farkındalığına değinilse de bedensel kapasitenin sınırlarını genişletme, yoğun uyum süreçleri veya performans artırma gibi bir bilgi yer almamaktadır. Bu ifade metni aşan bir yorumdur.

C) Parçada yaş grupları arasında bir karşılaştırma yapılmamaktadır. Ayrıca yoga yalnızca bedensel rahatlama yöntemi olarak değil, zihinsel yönüyle de ele alınmaktadır.

D) Metinde stres, dikkat ve duygusal denge üzerinde durulmaktadır. Ancak bireyin çevresiyle ilişkileri ya da sosyal etkileşimlerindeki zihinsel uyumsuzlukların giderilmesine ilişkin herhangi bir bilgi verilmemektedir.

E) Parçada yoganın kökeninden söz edilmekte; ancak farklı toplumlarda nasıl uygulandığı ya da uygulama biçimlerinin benzerliği hakkında hiçbir açıklama yapılmamaktadır.

ABCDE

19. Parçanın temel düşüncesi, parfüm kullanımının yalnızca bireysel beğenilere bağlı olmadığı; kültürel, toplumsal ve psikolojik etkenlerle de şekillendiğidir. Daha ilk cümlede "Parfüm, çoğu zaman bireyin estetik tercihleriyle ilişkilendirilse de kültürel alışkanlıklar ve toplumsal algılarla da biçimlenen bir kullanım pratiğidir." denilerek bu düşünce ortaya konulmaktadır. Devamında kokuların tarih boyunca farklı amaçlarla kullanıldığı, kişisel kimliğin bir parçası hâline geldiği, aynı kokunun farklı kişilerde farklı duygular uyandırabildiği ve günümüzde belirli yaşam tarzlarını çağrıştıran bir ifade aracına dönüştüğü anlatılmaktadır. Dolayısıyla parçada, parfüm kullanımının bireysel tercihler kadar toplumsal etkilerden de beslendiği vurgulanmaktadır. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

Diğer seçenekler neden olmaz?

A) "Bir parfümün birey üzerinde bıraktığı etki, içeriğinde yer alan notaların uyumundan olduğu kadar kişinin belleğinde çağrıştırdığı deneyimlerden de beslenebilmektedir." Burada notaların tek başına belirleyici olduğu söylenmiyor. Aksine, notaların yanı sıra kişisel anılar ve deneyimlerin de etkili olduğu belirtiliyor. Bu nedenle "temel unsur" ifadesi metni aşmaktadır.

B) "Aynı koku, farklı bireylerde benzer izlenimler oluşturmak yerine birbirinden ayrışan duygusal karşılıklar ortaya çıkarabilmektedir." Yani aynı parfüm herkeste benzer değil, farklı çağrışımlar oluşturabilir.

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

C) "Tarihsel süreçte farklı toplumlarda çeşitli amaçlarla kullanılan kokular..." Burada çeşitli amaçlarla kullanıldığı belirtilmektedir. Dolayısıyla kullanım amaçlarının tarih boyunca aynı kaldığı söylenemez.

D) "Parfüm, hoş bir koku sağlamanın ötesinde, bireyin sosyal ortamda kendini ifade etme biçimlerinden biri olarak da değerlendirilmektedir." Burada parfümün yalnızca hoş koku sağlamak için kullanılmadığı, bunun ötesinde sosyal ve sembolik bir işlev üstlendiği anlatılmaktadır. Seçenek ise bu işlevi yalnızca hoş koku sağlama amacına indirgemektedir.

ABCDE

20. Parçada geçen "toplumun düzen yükünü omuzlayan bir denge noktası" sözüyle hükümdarın yalnızca devleti yöneten bir kişi değil; toplumsal düzeni koruma, adaleti sağlama ve yönetimin sürekliliğini güvence altına alma sorumluluğunu taşıyan bir yönetici olduğu anlatılmak istenmektedir. Nitekim metinde önce "yönetici, toplum düzenini koruyabildiği ve adalet duygusunu sürdürebildiği ölçüde bu meşruiyeti taşıyabilmektedir." denilmekte, ardından "kut anlayışı, siyasal gücü kalıcı bir ayrıcalık olmaktan çıkarıp belirli sorumluluklarla çevreleyen bir düşünce alanı meydana getirmiştir." ifadesi kullanılmaktadır. Sonrasında da hükümdarın "bir tahtın üzerinde oturan kişiden çok, toplumun düzen yükünü omuzlayan bir denge noktası" olduğu belirtilmektedir. Yani hükümdarın görevi, sadece otorite sahibi olmak değil; toplumsal düzenin devamını sağlayacak şekilde adaletli ve dengeli bir yönetim sergilemektir. Bu düşünceyi en doğru karşılayan seçenek "Yönetimini toplumsal işleyişin sürekliliğini ve ölçüsünü gözeten sorumluluk anlayışı çerçevesinde sürdürdüğü" ifadesini içeren C seçeneğidir.

ABCDE

21. Parçanın temel düşüncesi, kut anlayışında hükümdarın yönetme yetkisinin ilahi bir kaynağa dayandığı ancak bu yetkinin sınırsız olmadığı, toplum düzenini koruma ve adaleti sağlama sorumluluğuna bağlı olarak devam ettiğidir. Dolayısıyla kut anlayışında yönetimin meşruiyeti ve sürekliliği toplumsal düzenle doğrudan ilişkilidir. E seçeneğinde ise "Yönetim anlayışının sürekliliğinin, belirli toplumsal koşullardan bağımsız biçimde korunduğu" söylenmektedir. Bu ifade parçaya açıkça aykırıdır. Çünkü metinde, hükümdarın başarısız görülmesi veya toplumsal düzenin bozulması hâlinde kutun zayıfladığına inanıldığı belirtilmektedir. Yani yönetimin devamı toplumsal koşullardan bağımsız değil, tam tersine onlara bağlıdır.

Diğer seçenekler neden olur?

A) "Yönetme yetkisi, belirli bir kişinin bireysel isteğinden çok, göksel bir iradenin uygun gördüğü bir sorumluluk biçiminde kavranmıştır." Burada yönetim yetkisinin kişisel isteğe değil, meşruiyet sağlayan ilahi bir anlayışa dayandığı belirtilmektedir.

B) "Yönetici, toplum düzenini koruyabildiği ve adalet duygusunu sürdürebildiği ölçüde bu meşruiyeti taşıyabilmektedir." ve "Hükümdarın başarısız görülmesi ya da toplumsal düzenin bozulması, kutun zayıfladığı yönündeki düşünceleri de beraberinde getirmiştir." Bu cümleler, siyasal otoritenin devamının toplum düzenine bağlı olduğunu göstermektedir.

C) "Kut anlayışı, siyasal gücü kalıcı bir ayrıcalık olmaktan çıkarıp belirli sorumluluklarla çevreleyen bir düşünce alanı meydana getirmiştir." Yani yönetim gücü yalnızca bir yetki değil, aynı zamanda sorumluluk olarak görülmektedir.

D) "Hükümdarın sahip olduğu yetkinin ilahi bir kaynağa dayandırılması, yönetimin toplum gözündeki kabulünü güçlendiren sembolik bir işlev de üstlenmiştir." Burada ilahi kaynağa dayandırılmanın sembolik bir unsur olduğu ve bunun yönetimin kabulünü artırdığı açıkça belirtilmektedir.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ
youtube/indeksakademi

22. Parçada helikopter aile anlayışının çocukların yaşamındaki güçlükleri önceden çözmeye çalışan, onları yoğun biçimde denetleyen bir ebeveyn tutumu olduğu anlatılmaktadır. Ayrıca bu yaklaşımın ortaya çıkış nedenleri, çocuklar üzerindeki psikolojik etkileri ve dengeli ebeveynliğin önemi üzerinde durulmaktadır. Ancak ebeveyn denetiminin çocukların akademik yönelimleri üzerinde olumsuz etkiler oluşturduğuna ilişkin bir bilgi verilmemektedir. Metinde akademik yaşam, yalnızca ebeveynlerin müdahale ettiği alanlardan biri olarak anılmış; bu müdahalenin akademik yönelimleri olumsuz etkilediği söylenmemiştir. Bu nedenle doğru cevap C'dir.

Diğer seçenekler neden olur?

A) "Çocukların yaşamındaki güçlükleri ortadan kaldırma eğiliminde olan..." ve "Olası sorunları önceden öngörmeye ve müdahalede bulunmaya yönelmektedir." Bu ifadeler, ebeveyn ilgisinin çocukların yaşayabileceği sorunları önleme isteğiyle bağlantılı olduğunu göstermektedir.

B) "Bu aile yapısının ortaya çıkışında, rekabetin yoğunlaştığı eğitim ortamları, toplumsal başarı beklentileri ve güvenlik kaygıları gibi farklı etkenlerin rol oynadığı..." Burada toplumsal koşulların helikopter aile anlayışının ortaya çıkışında etkili olduğu belirtilmektedir.

D) "Sürekli gözetim altında büyüyen çocukların hata yapmayı kişisel bir yetersizlik göstergesi biçiminde algılayabildiğini ve risk alma konusunda daha çekingen davranabildiğini..." Bu ifadeler, yoğun gözetimin psikolojik etkilerini ortaya koymaktadır.

E) "Helikopter aile yaklaşımı, koruma isteği ile bireysel gelişim arasındaki ilişkinin hangi noktada denge kaybına uğrayabileceğini tartışmaya açan önemli kavramlardan biri..." Seçenek, bu cümleyi anlamca karşılamaktadır.

ABCDE

23. Parçanın temel düşüncesi, helikopter aile anlayışında ebeveynlerin çocukları aşırı korumasının ve sürekli müdahale etmesinin, çocukların sorunlarla tek başına baş edebilme ve bağımsız karar verebilme becerilerini olumsuz etkileyebilmesidir. Metinde önce ebeveynlerin çocukların karşılaşacağı sorunları önceden çözmeye çalıştığı belirtilmekte, ardından bu tutumun "çocukların bağımsız karar verme becerilerinin gelişimini sınırlayabildiği" ifade edilmektedir. Son cümlede ise uzmanların, çocukların sorunlarını tamamen ortadan kaldırmak yerine "bu sorunlarla baş edebilme becerilerini geliştirmeye imkân tanıyan dengeli bir ebeveynlik anlayışının daha işlevsel olabileceğini" vurguladıkları söylenmektedir. Bu bilgiler birlikte değerlendirildiğinde, koruyucu ebeveyn tutumunun çocukların sorunlarla baş etme becerilerini etkileyebileceği sonucuna ulaşılır. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

ABCDE

24. Parçada geçen "saydam bir bavulu omzunda taşımaya" sözü, mecazlı bir anlatımdır. Bu benzetmeyle anlatılmak istenen, bireyin yaşadığı olumsuz duyguları ortadan kaldırmaması, yalnızca gizlemeye çalışması ve bu duyguların psikolojik bir yük olarak varlığını sürdürmesidir. Bavul, taşınan duygusal yükü; saydam olması ise bu yükün aslında varlığını koruduğunu, tamamen yok olmadığını simgelemektedir. Nitekim benzetmeden hemen önce "Kişi, yaşadığı olumsuz duyguların olağanlığını kabul etmek yerine, bunları gizleme eğilimi gösterebilmektedir." denilmekte; hemen ardından da "Çünkü ifade edilmeyen duygular, zamanla etkisini kaybetmek yerine farklı biçimlerde yeniden ortaya çıkabilmektedir." ifadesi yer almaktadır. Yani toksik pozitif birey, duygularını bastırdığı için yükünden kurtulamaz; onları içinde taşımaya devam eder. Bu düşünceyi en doğru karşılayan seçenek "Duygusal deneyimlerini fark edilir kılmadan içsel bir yük hâlinde taşımayı sürdürmesi" anlamındaki A seçeneğidir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

25. Parçada toksik pozitifliğin ne olduğu, birey üzerindeki etkileri, sosyal medyayla ilişkisi ve olumlu düşünmenin hangi koşullarda yararlı ya da zararlı olabileceği anlatılmaktadır. Ancak toksik pozitifliğin çocukluk döneminde edinilen kişilik özellikleriyle bağlantılı olduğuna ilişkin hiçbir bilgi verilmemektedir. Metinde çocukluk, kişilik gelişimi veya erken yaşantılar hiç ele alınmadığı için B seçeneğine ulaşılamaz.

Diğer seçenekler neden olur?

A) "Bu yaklaşım; zamanla bireyin öfke, kaygı, hayal kırıklığı veya üzüntü gibi duygularını bastırmasına yol açabilmektedir." Parça açıkça toksik pozitifliğin olumsuz duyguların bastırılmasına neden olabileceğini belirtmektedir.

C) "Araştırmalar, olumlu düşünmenin bütünüyle işlevsiz olmadığını ancak bireyin gerçek yaşantısını inkâr edecek ölçüde kullanıldığında psikolojik açıdan zorlayıcı sonuçlar doğurabildiğini..." Buradan olumlu düşünmenin doğru ölçüde kullanıldığında yararlı olabileceği anlaşılmaktadır.

D) "Özellikle sosyal medya ortamlarında yaygınlaşan sürekli mutluluk vurgusu, bireylerin kendi yaşamlarını başkalarının görünür mutluluklarıyla karşılaştırılmasına neden olarak..." Burada çevrim içi ortamların bireyleri başkalarıyla kıyaslamaya yönelttiği ifade edilmektedir.

E) "Bunları gizleme eğilimi gösterebilmektedir." ve "İfade edilmeyen duygular, zamanla etkisini kaybetmek yerine farklı biçimlerde yeniden ortaya çıkabilmektedir." Bu cümleler, duyguların bastırılmasının psikolojik sonuçlar doğurabileceğini göstermektedir.

ABCDE

26. Parçada toksik pozitiflik, bireyin yaşadığı olumsuz duyguları kabul etmek ve ifade etmek yerine, her koşulda olumlu düşünmeye zorlanması olarak tanımlanmaktadır. Metinde özellikle şu ifadeler bu düşünceyi desteklemektedir:

"Bireyin öfke, kaygı, hayal kırıklığı veya üzüntü gibi duygularını bastırmasına yol açabilmektedir." ve "Bireyin yaşadığı güçlük karşısında 'İyi düşün, iyi olsun.' biçimindeki söylemler, kimi zaman destek sunmaktan çok duygusal deneyimin değersizleştirilmesi sonucunu doğurabilmektedir." C seçeneğinde yakın arkadaşını kaybetmiş bir kişiye, üzüntüsünü yaşamasına ve ifade etmesine fırsat verilmeden "Bunları düşünme, güçlü kalmaya çalış; zamanla her şey yoluna girer." denilmektedir. Bu yaklaşım, kişinin acısını yok saymakta, duygularını ifade etmesine izin vermemekte ve onu zorunlu iyimserliğe yönlendirmektedir. İşte bu, parçadaki toksik pozitiflik tanımıyla örtüşmektedir. Bu nedenle doğru cevap C'dir.

Diğer seçenekler neden olmaz?

A) Bu örnek toksik pozitiflik değildir. Çünkü önce kişinin duygularını ifade etmesine fırsat verilmekte, ardından umut geliştirmesi konusunda destek olunmaktadır. Parçada da olumsuz duyguların inkâr edilmemesi gerektiği vurgulanmaktadır.

B) Bu seçenek toksik pozitiflik örneği değildir. Önce kişinin kırgınlığı kabul edilmekte ve onaylanmaktadır. Daha sonra ise alternatif bir bakış açısı önerilmektedir. Duygular bastırılmadığı için toksik pozitiflik söz konusu değildir.

D) Bu seçenek çözüm odaklı destek örneğidir. Öğrencinin yaşadığı sorun inkâr edilmemekte, aksine çözüm üretmesine yardımcı olunmaktadır. Bu nedenle toksik pozitiflik değildir.

E) Bu seçenek de toksik pozitiflik değildir. Çünkü bireyin duygularını bastırması değil, konuşarak ifade etmesi teşvik edilmektedir. Parçanın savunduğu sağlıklı yaklaşım da budur.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ
youtube/indeksakademi

27 - 30. sorular aşağıdaki tabloya göre çözülmüştür.

	1	2	3	4	5	6	7
Telefon	D	A/G	G/A	E	C	F	B
Sistem	İOS	AN	AN	İOS	İOS /AN	AN / İOS	İOS

!!! 5-6. sıralarda iki İOS yan yana gelemez, buna dikkat edilmelidir.

27. Tablo incelendiğinde A ve C Android işletim sistemine sahip olabilir.

ABCDE

28. Tablo incelendiğinde A ve B telefonlarının işletim sistemlerinin kesin farklı olduğu görülür.

ABCDE

29. "B marka telefondan hemen sonra D marka telefonu incelemiştir." yargısı kesin yanlıştır çünkü zaten B telefonu en son sıradadır.

ABCDE

30. Bu kişinin beşinci sırada incelediği telefonun İOS işletim sistemine sahip olduğu biliniyorsa altıncı sıradaki telefon Android sistemli olmalıdır. Bu durumda F telefonu Android sistemli olur.

ABCDE

31. $$\frac{\frac{8}{\underset{(4)}{1}}-\frac{1}{4}}{\frac{8}{\underset{(4)}{1}}+\frac{1}{4}}\cdot\frac{\frac{6}{\underset{(2)}{1}}-\frac{1}{2}}{\frac{6}{\underset{(2)}{1}}+\frac{1}{2}}$$ Payda eşitleriz.

$$=\frac{\frac{32}{4}-\frac{1}{4}}{\frac{32}{4}+\frac{1}{4}}\cdot\frac{\frac{12}{2}-\frac{1}{2}}{\frac{12}{2}+\frac{1}{2}}$$

$$=\frac{\frac{31}{4}}{\frac{33}{4}}\cdot\frac{\frac{11}{2}}{\frac{13}{2}}$$

$$=\frac{31}{\cancel{4}}\cdot\frac{\cancel{4}}{\underset{3}{\cancel{33}}}\cdot\frac{\cancel{11}}{\cancel{2}}\cdot\frac{\cancel{2}}{13}=\frac{31}{39}$$

ABCDE

32. $$\frac{3^6-3\cdot8\cdot3^5}{3^6\cdot4^6}$$ 24 = 3 • 8 şeklinde yazarız.

12 = 4 • 3 şeklinde yazarız.

$$=\frac{3^6-3^6\cdot8}{3^6\cdot(2^2)^6}$$

$$=\frac{\cancel{3^6}(1-8)}{\cancel{3^6}\cdot2^{12}}=-\frac{7}{2^{12}}$$

ABCDE

33. $$\sqrt{243}=\sqrt{81\cdot3}=9\sqrt{3}$$

$$\sqrt{90}=\sqrt{9\cdot10}=3\sqrt{10}$$

$$\sqrt{40}=\sqrt{4\cdot10}=2\sqrt{10}$$

$$\frac{9\sqrt{3}+\sqrt{3}}{3\sqrt{10}-2\sqrt{10}}\cdot\frac{\sqrt{6}}{\sqrt{5}}=\frac{10\sqrt{3}}{\sqrt{10}}\cdot\frac{\sqrt{6}}{\sqrt{5}}$$

$$\frac{\cancel{10}\cdot\sqrt{3}}{\cancel{\sqrt{5}}\cdot\cancel{\sqrt{2}}}\cdot\frac{\sqrt{3}\cdot\cancel{\sqrt{2}}}{\cancel{\sqrt{5}}}=2\cdot3=6$$

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ

youtube/indeksakademi

34. $3,8+\dfrac{1,41-0,09}{1,8-0,7}$ Pay ve paydadaki işlemleri yaparız.

$=3,8+\dfrac{1,32}{1,10}$ virgül kaydırırız.

$=3,8+\left.\dfrac{\overset{12}{\cancel{132}}}{\underset{10}{\cancel{110}}}\right\}$ ifadeleri rasyonel yaparız.

$=\dfrac{38}{10}+\dfrac{12}{10}$

$=\dfrac{50}{10}=5$

ABCDE

35. A • AAB = AAB olduğundan A = 1 olmalı

B sayısı 7 ile çarpılınca 4 olmuştur.

B = 2'dir.

$$\begin{array}{r} AAB \\ \times \quad A7 \\ \hline 784 \\ +\ 112 \\ \hline 1904 \end{array}$$

x = 1

y = 9

z = 0

t = 4

x + y + z + t = 1 + 9 + 0 + 4 = 14

ABCDE

36. $x=\dfrac{y}{4}$ y = 4x denklemde yerine yazarız.

$\dfrac{x-4}{2}=\dfrac{4x-6}{7}$ içler dışlar çarpımı yaparız.

7x – 28 = 8x – 12

x = – 16 ikinci denklemde yazarız.

$-16=\dfrac{y}{4}$

$y=-64$

$\dfrac{-16-4}{2}=\dfrac{z-4}{3}$

$-30=z-4$

$-26=z$

x + y + z = – 16 – 64 – 26

= – 106

ABCDE

37. $20^x = 5^{x-1} \rightarrow 20^x = 5^x \cdot 4^x$ şeklinde yazabiliriz.

$(5\cdot 4)^x=5^x\cdot\dfrac{1}{5}$

$5^x\cdot 4^x=5^x\cdot\dfrac{1}{5}$

$4^x=\dfrac{1}{5}$

Verilen işlemde yazarsak:

$4^x-25\cdot 16^x=4^x-25\cdot 4^{2x}$

$=\dfrac{1}{5}-25\cdot\dfrac{1}{25}$

$=-\dfrac{4}{5}$

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ

youtube/indeksakademi

38. **NOT:** $|x| = |-x|$

$|3y - 1| = |1 - 3y|$ yazabiliriz.

$|1 - 3y| \leq 8$ yazabiliriz.

$-8 \leq 1 - 3y \leq 8$

$-9 \leq -3y \leq 7$

$|x - 4| < 6 \rightarrow -6 < x - 4 < 6$

$-2 < x < 10$

Bulduğumuz ifadeleri taraf tarafa toplarız.

$$\begin{array}{r} -2 < x < 10 \\ + \quad -9 \leq -3y \leq 7 \\ \hline -11 < x - 3y < 17 \end{array}$$

$\downarrow$

En küçük -10 olabilir.

ABCDE

39. $a \cdot b + c \rightarrow$ Tek sayı

$a(b + c) \rightarrow$ Çift sayı

Tablo hâline getirelim.

a	b	c
Ç	Ç	T
Ç	T	T

İki durum için sağlanır.

I. $b(b + c)$

Ç • (Ç + T) = Ç

T • (T + T) = Ç

Her durumda çifttir.

II. $a \cdot c + b$

Ç • T + Ç = Ç

Ç • T + T = T

Tek çıktığı durum var. Sağlamaz.

III. $c(a + b)$

T(Ç + Ç) = Ç

T(Ç + T) = T

Tek çıktığı durum var. Sağlamaz.

Cevap: Yalnız I

ABCDE

40.

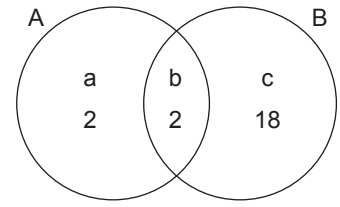

Kesişimleri boş küme olmadığından kesişen elemanları vardır.

$s(B) = b + c = 20$

$s(B \cap A) = b$

$s(B \cap A) = 2s(A) - 6 = s(A \setminus B)$

$b = 2(a + b) - 6 = a \rightarrow a = b$'dir.

$a = 2(a + a) - 6$

$a = 4a - 6$

$3a = 6$

$\left.\begin{array}{l} a = 2 \\ b = 2 \end{array}\right\}$ $s(B) = b + c = 20$'dir.

$b = 2$ ise $c = 18$ olur.

$s(A \cup B) = 2 + 2 + 18 = 22$'dir.

ABCDE

41. Paydaları eşitleyip işlemlerimizi kolaylaştıralım.

$$\frac{x}{\underset{(4)}{21}} < \frac{y}{\underset{(12)}{7}} < \frac{7}{\underset{(21)}{4}}$$

$\frac{4x}{84} < \frac{12y}{84} < \frac{21z}{84}$ Paylar üzerinden devam ederiz.

Değer verelim. z'ye en fazla -1 yazarız.

$-28 < -24 < -21$ sağlar.

$x + y + z = -7 - 2 - 1$

$= -10$ olur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ

youtube/indeksakademi

42. $f(x + 2) = x + 3$

x yerine x – 2 yazarız. $f(x) = x + 1$

$g(x + 3) = f(x) + 4$

$g(x + 3) = x + 5$ x yerine x – 3 yazarız.

$g(x) = x + 2$

$(gof) = (x + 1) + 2$
$= x + 3$

$(gof) = 2 + 3$
$= 5$

$(fog)(x) = (x + 2) + 1$
$= x + 3$

$(fog)(7) = 7 + 3$
$= 10$

$$\frac{(gof)(2)}{(fog)(7)} = \frac{5}{10} = \frac{1}{2}$$

ABCDE

43. AB4 → Birler ve yüzler basamağı yer değiştirirse 4BA oluşur.

$$AB4 - 4BA = 198$$
$$100A + \cancel{10B} + 4 - 400 - \cancel{10B} - A = 198$$
$$99A - 396 = 198$$
$$99A = 594$$
$$A = 6$$

ABCDE

44.

	A	B
Kişi sayısı	x	35 – x
Ortalama	14	15

3 kişi gidiyor.

2 kişi gidiyor.

Son durum

	A	B
Kişi sayısı	x +1	34 – x
Ortalama	13	16

Önce ve sonra yaşlar toplamı aynı olmalıdır. Toplam kişi sayısı eksilmedi.

1. durum yaşlar toplamı:

$14 \cdot x + 15 \cdot (35 - x) = 525 - x$

Son durum yaşlar toplamı:

$13(x + 1) + 16(34 - x) = 557 - 3x$

Eşitleriz: $525 - x = 557 - 3x$

$2x = 32$

$x = 16$

Son durumda A aracındaki kişi sayısı:

$x + 1 = 16 + 1$

$= 17$'dir.

ABCDE

45.

1. periyot	19 puan	53 puan	İlk 3 periyotta 9 sayı daha fazla kazandı.
2. periyot	18 puan		
3. periyot	16 puan		
4. periyot	15 puan	42 puan	
5. periyot	14 puan		
6. periyot	13 puan		

İlk ve son periyotlar arası fark:

19 – 13 = 6 puandır.

ABCDE

46. Kesir probleminde paydaların ortak katını almak kolaylık sağlayacaktır.

Kitabın tamamı 100x olsun.

1. bölüm: $100x \cdot \frac{2}{5} = 40x$

1 ve 2. bölüm: $100x \cdot \frac{9}{20} = 45x \rightarrow$ 2. bölüm 5x'dir.

1, 2 ve 3. bölüm: $100x \cdot \frac{12}{25} = 48x \rightarrow$ 3. bölüm 3x'dir.

1, 2, 3, ve 4. bölüm: $100x \cdot \frac{1}{2} = 50x \rightarrow$ 4. bölüm 2x'dir.

x : 1. bölüm: 40x
y : 2. bölüm: 5x
z : 3. bölüm: 3x
t : 4. bölüm: 2x
f : 5. bölüm: 50x

Yapacağımız sıralama:

$t < z < y < x < f$

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

47. 1. gün üretilen 100x olsun.

1. gün	2. gün	3. gün
100x	180x	90x

İlk iki gün üretilen toplam kumaş sayısı üçüncü gün üretilen kumaş sayısının 4 katının 2400 eksiğine eşittir.

$100x + 180x = 4 \cdot 90x - 2400$

$280x = 360x - 2400$

$2400 = 80x$

$x = 30$

İkinci gün üretilen kumaş sayısı

$180x = 180 \cdot 30$

$= 5400$

ABCDE

48.

	Ahmet	Burcu	Ceren
Bugünkü yaşları	x	2x	
	30	y	60 – y

Ahmet'in yaşı, Burcu ve Ceren'in yaşları toplamının yarısına eşittir. Ahmet'in yaşına x dersek Burcu ve Ceren'in yaşları toplamı 2x'tir. Yaşları toplamı 90'dır.

$x + 2x = 3x$

$3x = 90$

$x = 30$

Ahmet 30 yaşındadır.

Burcu'nun yaşına y dersek Ceren 60 – y yaşındadır.

Burcu ve Ceren'in yaşları farkı Ahmet ve Ceren'in yaşları farkının 3 katının 2 fazlasına eşittir.

$y - (60 - y) = 3(30 - 60 + x) - 2$

$2y - 60 = -90 + 3y - 2$

$92 - 60 = y$

$y = 32 \rightarrow$ Burcu'nun yaşı

Ceren'in yaşı $60 - y = 60 - 32$

$= 28$'dir.

ABCDE

49. Hızlı aracın hızı V_1, yavaş olan aracın hızı V_2 olsun.

$V_1 > V_2$

t süre $x = V \cdot t$

Toplam yol x olsun.

$$\frac{x - 300}{V_2} = \frac{x - 100}{V_1}$$

Hızlı olan araç vardığında 100 kilometre yol gitmiştir.

Yavaş olan araç

$$\frac{100}{V_1} = \frac{80}{V_2} \rightarrow 300 - 220 = 80 \text{ km yol gitmiştir.}$$

$5V_2 = 4V_1$

$\downarrow \quad \downarrow$

$4k \quad 5k$

$$\frac{x - 300}{4k} = \frac{x - 100}{5k}$$

$x = 1100$ kilometredir.

2. Yol:

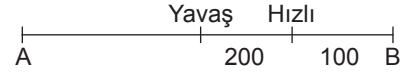

Pist x km olsun.

Hızlı araç x – 100 km'de diğer araca 200 km fark atıyor.

Pisti bitirdiğinde yani x'i aldığında diğerine 220 km fark atıyor. Orantımızı kuralım.

x – 100	200
x	220

Doğru orantıdan $(x - 100) \cdot 220 = 200 \cdot x$

$x = 1100$'dür.

ABCDE

50. A + B + C = asal sayı

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$ En büyük olması için A = 9 veririz.

9 7 1

Rakamlar farklı olacağı için

A = 9

B = 7

C = 1 veririz.

$A + B + C = 9 + 7 + 1$

$= 17$'dir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

51. Sınıftaki öğrenciler: Ali, Doruk, Yiğit, Eren ve Deniz

Birlikde daha önce proje alanlar: Ali, Doruk, Yiğit,

: Eren, Deniz, Yiğit

İstenen durum → $\dfrac{\binom{2}{1}\cdot\binom{2}{2}}{\binom{5}{2}}$ → Yiğit hepsiyle çalıştığı için 1. projeden Ali veya Doruk alınır. 2. projeden Eren veya Deniz alınır.

Tüm durum →

$= \dfrac{\cancel{4}}{\cancel{10}} = \dfrac{2}{5}$

ABCDE

52. **1. grafik için:**

İstanbul	Ankara	İzmir	Diğer
90°	90°	80°	100°
9k	9k	8k	10k

Açılarla orantılı değerler verdik.

10k – 8k = 2k → Diğer ve İzmir arasındaki fark 720'dir.

2k = 720

k = 360

Toplam anket dolduran kişi sayısı: 36 • 360 = 12960

2. grafik için:

İnternet	Öneri	Diğer
120°	80°	160°
3a	2a	4a

Açılarla orantılı değerler verdik.

9a = 12960

a = 1440

Öneri seçeneğini işaretleyen kişi sayısı

2a = 2 • 1440

= 2880

ABCDE

53. **2. grafik**

İnternet	Öneri	Diğer
120°	80°	160°
3a	2a	4a

Açılarla orantılı değerler verdik.

3a = 480

a = 160

Toplam kişi sayısı: 9a = 9 • 160 = 1440

1. grafik için:

İstanbul	Ankara	İzmir	Diğer
90°	90°	80°	100°
9k	9k	8k	10k

Açılarla orantılı değerler verdik.

36k = 1440

k = 40

İzmir ve İstanbul'dan gelenler

17k = 17 • 40

= 680

ABCDE

54. Ali: 14 Deniz + Yiğit = 13 + 9 = 22

Ali'nin top numarası değerlerinin numaralar toplamını tam bölmez.

Yiğit: 13 Deniz + Ali = 14 + 9 = 23

Yiğit'in top numarası diğerlerinin numaralar toplamını tam bölmez.

Deniz: 9 Ali + Yiğit = 14 + 13 = 27

$\dfrac{27}{9} = 3$'tür. Deniz'in topundaki numara diğerlerinin numaralar toplamını tam böler. Kazanan Deniz'dir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ

youtube/indeksakademi

55. Ali: 6, Yiğit 3 numaralı topu seçmiştir. Oyunu kimse kazanamamıştır.

Deniz'in seçeceği numaralara göre:

Deniz = 9 için Ali + Yiğit = 6 + 3 = 9 Deniz kazanır.

Deniz = 12 için Deniz + Ali = 12 + 6 = 18,

Yiğit'in seçtiği 3 ile bölünür Yiğit kazanır.

Deniz = 15 için Deniz + Yiğit = 15 + 3 = 18

Ali'nin seçtiği 6 ile bölünür. Ali kazanır.

Geriye kalan: 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14 numaraları için kazanan olmaz. Deniz, 9 tane top seçilebilir.

ABCDE

56. Ali 7 numaralı topu seçmiştir.

Deniz numarası 10'dan büyük olan toplardan birini seçmiştir.

Deniz'in seçebileceği: 11, 12, 13, 14 ve 15 numaralı toplar vardır. Yiğit hiçbir şekilde kazanamayacaktır.

Deniz 11'i seçseydi.

Deniz + Ali = 11 + 7 = 18

Yiğit 18'i bölen; 2, 3, 6, 9 numaraları seçebilirdi.

Deniz 12'yi seçseydi:

Deniz + Ali = 12 + 7 = 19 asal sayı olduğundan Yiğit'in kazanacağı top olmazdı.

Deniz 13'ü seçseydi, Deniz + Ali = 13 + 7 = 20 Yiğit'in kazanacağı top numaraları: 2, 4, 5, 10 olurdu.

Deniz 14'ü seçseydi:

Deniz + Ali = 14 + 7 = 21

Yiğit'in kazanacağı top numaraları; 3, 7 olurdu.

Deniz 15'i seçseydi

Deniz + Ali = 15 + 7 = 22

Yiğit'in kazanacağı top numaraları 2, 11 olurdu.

Yiğit'in kazanamayacağı tek durum Deniz'in 12 numaralı topu seçmesidir.

ABCDE

57.

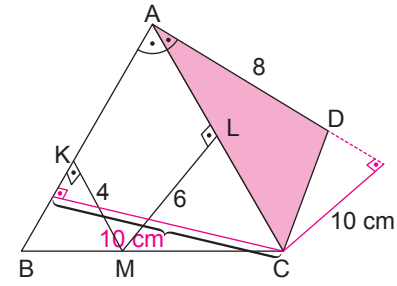

|AB| = |AC| olduğundan ABC ikizkenar üçgendir.

|KM| + |KL| = 4 + 6 = 10 cm eşit kenarlardan birine olan dik uzunluğu verir.

$m(\widehat{BAC}) = m(\widehat{CAD})$ olduğundan C noktasından AD kenarına doğru 10 cm uzunluğunda bir dik uzaklık çizebiliriz.

Taralı alan ACD üçgenidir. ACD üçgenin taban ve yüksekliği bilindiği için alanı hesaplarız.

$$\frac{\text{Taban uzunluğu} \cdot \text{Yükseklik}}{2} = \frac{8 \cdot 10}{2} = 40\ cm^2$$

ABCDE

58.

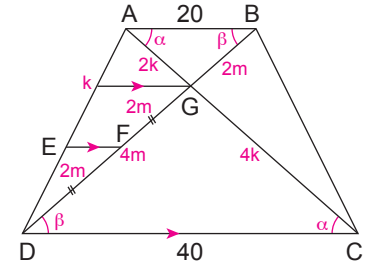

[AB] // [EF] // [CD]

ABG ve CGD üçgenleri arasında benzerlik uygularız.

|DG| uzunluğuna 4m değerini verdik.

|CF| = |FG| = 2m'dir.

Benzerlik uygularız.

$$\frac{2m}{4m+2m} = \frac{2m}{6m}$$

$$\frac{2m}{6m} = \frac{|EF|}{20}$$

$$\frac{1}{3} = \frac{|EF|}{20}$$

$$|EF| = \frac{20}{3}$$

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

59.

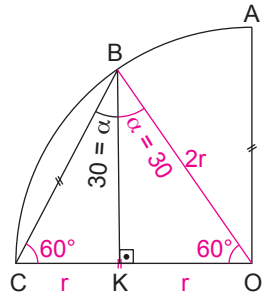

O ve B noktalarını birleştirip yarıçap oluştururuz.

|OB| = |AO| = |CO| uzunlukları arasında eşitlik olur.

COB üçgeninin üç kenarı eşit olduğundan eşkenar üçgen oluşur. [BK] ⊥ [CO] olduğundan BCK üçgeni 30 – 60 – 90 üçgeni olur. a = 30'dur.

ABCDE

60. y = ax + b doğrusu üzerinde en yakın nokta B(8, 2)

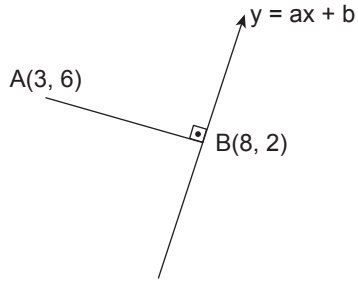

Eğimleri birbirine dik olduğundan çarpımları – 1'dir.

$$m_d m_{AB} = -1$$

$$a\left(\frac{6-2}{3-8}\right) = -1$$

$$a \cdot \frac{4}{-5} = -1$$

$$4a = 5$$

$$\boxed{a = \frac{5}{4}}$$

B noktası y'nin üzerindedir. Bu yüzden B noktası denklemi sağlar.

$$2 = 8a + b$$

$$2 = 8 \cdot \frac{5}{4} + b$$

$$2 = 10 + b$$

$$b = -8$$

$$a \cdot b = \frac{5}{4} \cdot (-8)$$

$$= -10$$

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ

youtube/indeksakademi

1. Metindeki açıklamalar B seçeneğindeki Kürşad İhtilali'ne aittir. Çin kaynaklarında ise "Chieh-sheshuai" olarak geçmektedir.

- **Kavimler Göçü:** 375'te Hunların Avrupa'nın kuzeyine gelerek buradaki barbar Avrupalıları göçe zorladığı gelişmedir. Bu göç hareketleri nedeniyle Roma İmparatorluğu dağılmıştır.
- **Ergenekon Destanı:** Göktürklere ait destanlardan birisidir. Ergenekon adı verilen yerde kalan Türklerin, demirden bir dağı eriterek buradan çıkışlarını anlatmaktadır.
- **Kutluk Han İsyanı:** Kürşat İhtilali'nden seneler sonra 682'de çıkan isyandır. Kutluk Han, Çin'e karşı isyan ederek II. Göktürk Devleti'ni kurmuştur.
- **Talas Savaşı:** Abbasilerle Çin arasında 751'de yapılan bu savaşın neticesinde Türklerin İslamiyet'e geçişi hızlanmıştır.

ABCDE

2. Verilen özellikler Gaznelilere aittir. Gaznelilerin en parlak dönemi Gazneli Sultan Mahmut Dönemi'dir. Hindistan'a 17 sefer gerçekleştiren Gazneli Mahmut, "sultan" ünvanını kullanan ilk Türk hükümdarıdır. Sultan Mahmut'tan sonra tahta geçen Sultan Mesut, 1040'ta Dandanakan Savaşı'nda Selçuklulara mağlup olmuştur. Bu savaştan sonra Gazneliler yıkılış dönemine girmiştir.

- **Büyük Selçuklular:** Tuğrul Bey tarafından 1040'ta İran ve Horasan coğrafyasında kurulmuştur.
- **Tolunoğulları:** 868'de Mısır'da kurulan ilk Türk devletidir.
- **Eyyubiler:** Selahattin Eyyubi tarafından 1171'de Mısır, Suriye ve Hicaz'da kurulan Türk-İslam devletidir.
- **Memlûklular:** 1250'de Mısır'da kurulan Türk-İslam devletidir.

ABCDE

3. 1071'deki Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'da şu beylikler kurulmuştur:

- Mengücekliler (Erzincan ve çevresi)
- Danişmentliler (Sivas, Divriği, Tokat, Amasya)
- Çaka Beyliği (İzmir)
- Artuklular (Mardin, Harput ve Hasankeyf)
- Saltuklular (Erzurum ve çevresi)

B seçeneğindeki Karamanoğulları ise II. Dönem Türk beyliklerinden birisidir ve Kösedağ Savaşı sonrası süreçte kurulmuştur. Türkiye Selçukluları Moğollara Kösedağ Savaşı'nda mağlup olduktan sonra aralarında Osmanlı ve Karamanoğullarının da bulunduğu çok sayıda beylik kurulmuştur.

ABCDE

4. **Teokrasi:** Devlet idaresinde ve hukuki yapıda dinî kuralların referans alınmasıdır. Teokratik devletlerde siyasi otorite meşruiyetini ilahi kaynaklara dayandırmaktadır. Böyle devletlerde yöneticiler tanrıya hesap verir ve kanunlar dinî inançlara göre hazırlanırdı.

- Mahkemelerde şeri hukukun (Kur'an'a dayanan İslam hukukunun) uygulanması teokratik bir anlayışın varlığını kanıtlar. Teokratik devletlerde hukuk kuralları dine dayanmaktadır.
- Osmanlı padişahları, I. Selim Devri'nden itibaren halifelik makamını üzerlerine almışlardır. Padişahın aynı zamanda Müslümanların halifesi olması da teokrasiye uygundur.
- Şeyhülislam, divanda alınan kararları İslam hukukuna göre denetler ve karar İslam'a uygunsa "fetva" verirdi. Bu durum siyasi otorite üzerinde dinî bir denetim mekanizmasının olduğunu gösterir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

5. Soru kökünde tarifi yapılan hukuk dalı örfi hukuktur. Örfi hukuk; İslam öncesi döneminden gelen töre, örf ve âdetlere, padişahın fermanlarına, kanunnamelere ve fethedilen yerlerin kendi yerel uygulamalarına dayanmaktadır.

- **Mecelle:** Tanzimat Dönemi'nde Ahmet Cevdet Paşa tarafından hazırlanan medeni hukuktur. Temeli İslam hukukuna dayanmaktadır.
- **Şeri hukuk:** Kaynağını Kur'an ve sünnetten alan İslam hukukudur.
- **Cemaat hukuku:** Osmanlı'da yaşayan gayrimüslimlerin aile ve miras konularındaki kanunlarını kapsamaktadır.
- **Fıkıh:** İslam hukukunu konu edinen hukuk bilimidir.

ABCDE

6. Söz konusu bilgiler Piri Reis'e aittir. Hint Deniz Seferlerine kaptanıderya olarak katılan Piri Reis, çizdiği dünya haritasıyla tanınmaktadır.

- **Barbaros Hayrettin Paşa:** Kanuni Dönemi'nde Osmanlı donanmasının başına geçmiş ve Haçlıları Preveze Deniz Savaşı'nda mağlup etmiştir.
- **Cezayirli Gazi Hasan Paşa:** 18. yüzyılda nitelikli denizcilerin yetiştirilmesi için Mühendishane-i Bahr-i Hümayun'un kurulmasına öncülük etmiştir.
- **Seydi Ali Reis:** *Miratü'l Memalik* adlı eseri yazan ünlü Osmanlı denizcisidir.
- **Turgut Reis:** Akdeniz'de Osmanlı adına savaşlar veren ve Trablusgarp'ı fetheden denizcidir.

ABCDE

7.
- **Humbaracılar:** Havan topu ve el bombası gibi patlayıcı silahları üretmek ve kullanmak görevini üstlenmişlerdir. Yolları ve önemli geçitleri koruyanlara ise "derbentçiler" denilmiştir.
- **Sakalar:** Ordunun su ihtiyacını karşılarlar. Sınır boylarında istihbarat hizmetini yürütenler akıncılardır.
- Başkenti, sarayı ve padişahı korumakla görevli olan sınıf yeniçerilerdir. Ayrıca savaş esnasında padişahın çadırını koruyan birlikler ise silahtarlar ve sipahlardır.
- **Cebeciler:** Kapıkulu ordusunun kullandığı silahları yapan ve onaran birliklerdir.
- **Deliler:** Ön saflarda mücadele eden ve bekâr Türk gençlerinden oluşan askerlerdir.
- Kale kuşatmalarında tünel kazan birliklere lağımcılar denilmektedir.

ABCDE

8.
- Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Karadeniz için stratejik bir yer olan Kırım'daki Ceneviz egemenliğine son verilmiş (1475) ve böylece Karadeniz Türk gölü olmuştur.
- Mercidabık (1516) ve Ridaniye (1517) savaşlarıyla Memlûk Devleti yıkılmıştır.
- Kanuni Dönemi'nde Hint Deniz Seferleri düzenlenmiş ve bu durum Osmanlı hazinesinin sarsılmasına neden olmuştur. Osmanlı, seferlerden istediği başarıyı elde edememiştir.
- Kıbrıs, Sokullu Dönemi'nde 1571'de fethedilmiştir. Böylece Doğu Akdeniz'deki Osmanlı egemenliği güçlenmiştir. Fetihten sonra Haçlı donanması Osmanlıları İnebahtı Deniz Savaşı'nda mağlup etmiştir.

Halifelik, Yavuz Sultan Dönemi'nde Osmanlı hanedanına geçmiştir. Bu gelişmeyle Osmanlı, imparatorluk dönemine başlamamıştır. Osmanlı, 1453'teki İstanbul'un fethiyle imparatorluk dönemine girmiştir.

ABCDE

9. XVII. yüzyıl, "Osmanlı'nın "Duraklama Dönemi" olarak bilinmektedir. Osmanlı Devleti bu dönemde en geniş sınırlarına ulaşmıştır.

Harita incelendiğinde I. bölgedeki rakibin Avusturya (Habsburglar) olduğu göze çarpmaktadır. Bu yüzyılda Avusturya'yla Zitvatorok, Vasvar ve Karlofça Antlaşmaları imzalanmıştır.

II. numaralı bölgede ise İran'daki Safevi Devleti yer almaktadır. Duraklama Dönemi'nde Osmanlı Devleti Safevilerle Ferhat Paşa, Nasuh Paşa, Serav ve Kasrışirin Antlaşmalarını imzalamıştır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

10. Metinde Osmanlı Devleti'nin Avrupa devletlerine verdiği kapitülasyonlarla (ticari ve hukuki imtiyazlar) ilgili açıklama yapılmıştır.

Fransız elçisinin sarf ettiği "Osmanlı Devleti Fransa'nın çok zengin bir kolonisidir" sözü, bu imtiyazların Avrupalıların çıkarlarına hizmet ettiğini ve Osmanlı ekonomisinin kötü durumunu gözler önüne sermektedir.

Avrupalılara verilen kapitülasyonlar, XIX. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı Devleti'nin ekonomisini dışa bağımlı bir hâle getirmiştir. Osmanlı ülkesi âdeta Avrupa'nın yarı sömürgesi hâline gelmiştir. Bu açıklamalar doğrultusunda A, B, C ve D seçeneklerindeki değerlendirmeler doğrudur.

Fakat E seçeneğindeki değerlendirme hatalıdır. Fransızlar Osmanlı ekonomisinin gücünü övmemiş aksine, Osmanlı'nın ekonomik olarak çöktüğünü ve sömürüldüğünü ifade etmiştir.

ABCDE

11. Osmanlıcılık fikri, devletin dağılmaktan kurtarılması için XIX. yüzyılda ortaya çıkmıştır. Bu fikir tüm vatandaşların eşitliğini ve kaynaşmış bir toplum idealini yansıtmaktadır. Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı ve Kanunuesasi (meşrutiyet yönetimi) Osmanlıcılık fikrine dayanan ıslahatlardır.

Osmanlı halkı meşrutiyetle birlikte ilk kez seçme ve seçilme hakkına kavuşmuş ve padişahın yanında ülke yönetimine katılmıştır. Bu dönemde kurulan parlamentoda (Mebusan Meclisinde) halkın seçtiği Müslüman ve gayrimüslim vekiller bulunmuştur.

Osmanlıcılık fikri, devletin dağılmaması için demokratikleşme hareketlerini içermektedir. Bu fikir doğrultusunda yapılan ıslahatlarla anayasal bir düzene geçilmiştir. Dolayısıyla Osmanlıcılık fikri, monarşik düzenin güçlendirilmesini savunmaz. Bu durum Osmanlıcılık fikriyle yapılan demokratik ıslahatlarla çelişir.

ABCDE

12. Rusya'nın en önemli tarihî emeli; sıcak denizlere (Akdeniz'e) inmektir. Bu emeli gerçekleştirmek isteyen Rusya, Osmanlı topraklarında nüfuz kurmak istemiştir. Rus donanmasının, Osmanlı'ya yardım bahanesiyle İstanbul'a gelmesi İngiltere ve Fransa gibi Avrupa devletlerini rahatsız etmiştir. Bu devletler, sömürgelerine giden en kısa yol olan Akdeniz'de Rus varlığını reddetmişlerdir. Bu nedenle İngiltere ve Fransa Mısır isyanına müdahale ederek Kütahya Antlaşması'nın imzalanmasını sağlamışlardır. Sonuç itibarıyla Rusya'nın Akdeniz'e inme ihtimali, İngiltere ve Fransa'nın Akdeniz'deki ticari ve stratejik üstünlüğünü doğrudan tehdit eden bir durumdur. Bu nedenle I. ve III. öncüllerdeki gerekçeler doğrudur.

Fakat II. öncüldeki gerekçenin, metinde belirtilen gelişmelerle doğrudan bir ilgisi yoktur. Milliyetçilik, Fransız İhtilali'nin bir sonucudur ve imparatorlukların bütünlüğünü tehdit etmiştir. Dolayısıyla metinde vurgulanan müdahalenin, milliyetçi isyanları engellemeyle doğrudan bir ilgisi yoktur.

ABCDE

13. Metinde Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği cepheler gruplandırılmıştır. Cevabı sorulan cephe ise A seçeneğindeki Kanal Cephesi'dir.

- **Kanal Cephesi:** Osmanlı'nın Süveyş'teki İngiliz varlığına son vermek ve Mısır'ı geri almak için açtığı taarruz cephesidir. Böylece İngiltere'nin sömürgeleriyle olan bağı kesilecek ve onların sömürgelerinden yardım alması engellenecekti.
- **Kafkas Cephesi:** Osmanlı'nın Rusya'ya karşı açtığı taarruz cephesidir.
- Galiçya, Makedonya ve Romanya cephelerinde Osmanlı Devleti, müttefiklerine yardım için mücadele etmiştir. Bu cepheler Osmanlı'nın sınırları dışında savaştığı cephelerdir.
- **Suriye-Filistin Cephesi:** İngiliz saldırılarına karşı mücadele edilen cephelerdir. Mustafa Kemal Suriye Cephesi'nde Yıldırım Orduları Grup Komutanı olarak mücadele etmiştir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

14. Fotoğraf, Trablusgarp Savaşı'na aittir. Bu savaşa gönüllü olarak katılan subaylardan bazıları şunlardır: Neşet Bey, Ali Fethi Okyar, Enver Paşa, Mustafa Kemal, Nuri Bey, Eşref Bey, Ali Çetinkaya, Halil Kut Paşa, Fuat Bulca, Nuri Conker.

Fotoğrafın 1912'de çekilmiş olması da önemli bir ipucudur. İtalya'nın saldırısıyla başlayan bu savaş 1911-1912 yıllarını kapsamaktadır. Gönüllü subayların büyük başarılarına rağmen Uşi Antlaşması'yla Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakılmıştır.

Kurmay Binbaşı Mustafa Kemal bu savaşa "Gazeteci Şerif Bey" takma ismiyle gizlice gitmiştir. Derne ve Tobruk'ta başarılı müdafaalarda bulunmuştur.

ABCDE

15. Azınlıkların kurduğu zararlı cemiyetler ve bunların amaçları şu şekildedir:

- Hınçak Taşnak: Ermenilerin Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da devlet kurmasını amaçlayan cemiyettir.
- Pontus Rum: Karadeniz'de bir Rum devleti kurmayı amaçlamıştır.
- Alyans İsrailit: Filistin'de Yahudi devleti kurmak için bir araya gelmişlerdir.
- Mavri Mira: Batı Anadolu'yu Yunanistan'la birleştirmeyi (Megali İdea) amaçlamıştır.

C seçeneğindeki Reddi İlhak ise yararlı direniş cemiyetlerinden birisidir. İzmir'in işgali üzerine kurulan cemiyet, Kuvayımilliye birliklerini kurmuş ve kongreler toplamıştır.

ABCDE

16. Amasya Genelgesi, Millî Mücadele'nin amaç, yöntem ve gerekçesini ortaya koyan bir ihtilal beyannamesidir. Öncüllerdeki maddelerin değerlendirmesi şu şekilde olmalıdır:

I. Millî Mücadele'nin gerekçesini ortaya koymaktadır. Bu maddeyle işgalcilere tepki gösterilmiştir.

II. Bu madde de Milî Mücadele'nin gerekçesidir. İstanbul Hükûmeti'ne tepki gösterilmiş ve onların işgaller karşısındaki teslimiyetçi politikasına dikkat çekilmiştir.

III. "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." maddesi, Millî Mücadele'nin amaç ve yöntemini ortaya koymaktadır. Burada geçen "millî bağımsızlık" amacı, "milletin azim ve kararı" ifadesi ise yöntemi anlatmaktadır. Genelgenin bu maddesiyle ilk kez üstü kapalı şekilde milli egemenlik ilkesinden bahsedilmiştir. Bu madde Türk halkının manda ve himayeyi reddettiğini ve mutlak bağımsızlığı hedeflediğini gösterir.

ABCDE

17. Sivas Kongresi'nde tüm cemiyetler birleştirilmiş ve bu cemiyetin yönetim organı olarak da Temsil Heyeti'nin yetkileri tüm ulusu kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Bütün cemiyetlerin tek çatı altında birleştirilmesi Millî Mücadele'nin tek bir merkezden yönetilmesini kolaylaştırmıştır. Böylece mücadelede idari ve askerî alanda birlik sağlanmıştır. Bu durum işgallere karşı millî direniş faaliyetlerinin güç kazanmasına da ortam hazırlamıştır. Dolayısıyla I. ve III. öncüllerdeki ifadeler doğrudur.

Fakat II. öncülde hatalı bir değerlendirme vardır. Çünkü İstanbul Hükûmeti, Sivas Kongresi'nden sonra Anadolu hareketine destek vermemiştir. Aksine kongrenin yapılmasını engellemek için Elâzığ Valisi'ne emir verilmiş, Mustafa Kemal ve arkadaşları hakkında tutuklama kararı çıkarılmıştır.

ABCDE

18. Söz konusu teşkilat E seçeneğindeki Anadolu Ajansıdır. İşgaller konusunda halkı bilinçlendirmek, halkı iç ve dış dünyadaki gelişmelerden haberdar etmek ve işgallere karşı direnci artırmak için Anadolu Ajansı 6 Nisan 1920'de Ankara'da kurulmuştur.

- **İrade-i Milliye Gazetesi:** Sivas Kongresi esnasında çıkarılmasına karar verilen Millî Mücadele yanlısı yayındır.
- **Matbuat Müdüriyeti:** Tam ismi "Matbuat ve İstihbarat Müdüriyet-i Umumiyesi" olan bu teşkilat; devletin resmî basın, yayın ve dış istihbarat işlerini yürütmüştür.
- **Hâkimiyet-i Milliye:** Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gelmesinden sonra yayımlanan ve Millî Mücadele'nin sesi olan gazetedir.
- **Ceride-i Resmiye:** TBMM'nin çıkardığı kanunları yayımlayan resmî gazetedir. Günümüzdeki Resmî Gazete'nin temelidir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

19. Söz konusu maddeler Türkiye'nin egemenlik haklarına ve bağımsız devlet ilkelerine aykırıdır. Çünkü Türkiye'ye ait olan Boğazların, bir komisyonda başka devletlerle birlikte yönetilecek olması Türkiye'nin çıkarlarına aykırıdır. Komisyonun başkanının Türkiye'de olması bu durumu değiştirmez. Dolayısıyla Boğazlar konusunda Lozan'da yer alan maddeler Türkiye'nin aleyhinedir. Ayrıca bu maddeler, tam bağımsızlık bildirgesi olan Misakımillî'ye de ters bir durumdur.

Bu açıklamalar doğrultusunda I. ve II. öncüllerdeki yorumlara ulaşılamaz. Fakat III. öncüldeki ifade, açıklamalar dâhilinde ulaşılabilir bir yorumdur.

Lozan'da, Türkiye'nin egemenliğine aykırı olan bu maddeler, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'yle kaldırılmış ve Boğazlarda Türk egemenliği sağlanmıştır.

ABCDE

20.
- Hafta tatilinin cuma gününden pazar gününe alınmasının din ve inançla alakası yoktur. Diğer inkılaplarla hafta tatilinin değiştirilmesinin laik devlet düzeniyle doğrudan bir ilgisi yoktur.
- Millî sermaye birikimi, ancak ticari ve sanayi faaliyetleriyle mümkündür. Metindeki inkılaplar piyasadaki nakit ve sermaye birikimini artırmaz.
- Sosyal alandaki sınıf ayrımcılığı; tekke ve zaviyelerin kapatılması, Soyadı Kanunu, Medeni Kanun gibi inkılaplarla son bulmuştur.
- Ekonomik bağımsızlık için metindeki inkılaplar yetersizdir. Bunu sağlamak için kapitülasyonlara son verilmiş, Kabotaj Kanunu çıkarılmış ve millî üretim tesisleri kurulmuştur.

Söz konusu inkılapların ortak amacı ticari ilişkileri kolaylaştırmaktır. Ölçü, tartı birimlerinin değiştirilmesi, uluslararası saate geçilmesi ve hafta tatilinin pazara kaydırılması Avrupa ve dünya devletleriyle olan ticari ve ekonomik ilişkileri kolaylaştırmıştır. Bu gelişmeler "inkılapçılık" ilkesiyle ilgilidir.

ABCDE

21. Mustafa Kemal'in sözlerinden de anlaşılacağı üzere millî egemenlik; milletin kendi geleceğine bizzat karar vermesi, demokratik ilkeleri ve cumhuriyet yönetimini kapsayan bir ilkedir. Bu doğrultuda ülkemizde A, B, C ve D seçeneklerindeki gelişmeler ortaya çıkmıştır. Bu gelişmeler, demokratik yaşamı ve millî egemenlik ilkesini güçlendirmiştir.

E seçeneğindeki Misak-ı İktisadi Kararları ise, bağımsız ekonomi ilkesiyle ve dolayısıyla milliyetçilikle ilgilidir. Buradaki kararlar, Yeni Türk Devleti'nin iktisadi alandaki kalkınmasını hedeflemektedir. Bu gelişmenin millî egemenlik ilkesiyle bir ilişkisi bulunmamaktadır.

ABCDE

22. Mustafa Kemal, bu sözlerini doğrudan 1926'da gerçekleşen İzmir suikastından sonra söylemiştir. Eski ittihatçılar Mustafa Kemal'i öldürerek laik cumhuriyeti yıkmak istemişlerdir. Suikastın açığa çıkması üzerine suçlular yakalanarak İstiklal Mahkemelerinde yargılanmıştır.

- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Şeyh Sait İsyanı'yla bağlantılı olduğu gerekçesiyle 1925'te kapatılmıştır.
- Menemen Olayı, 1930'da cumhuriyet rejimine karşı çıkan bir isyan hareketidir. Olaylar sırasında Asteğmen Kubilay şehit olmuştur.
- Şeyh Sait İsyanı, laik cumhuriyete karşı 1925'te çıkan isyandır. Bu isyanı bastırmak için Takrir-i Sükûn Kanunu çıkarılmış ve sıkıyönetim ilan edilmiştir. Olaydan sonra Musul, Ankara Antlaşması'yla İngiltere'nin kontrolündeki Irak'a bırakılmıştır.

ABCDE

23. Türkiye, Misakımillî sınırlarına dâhil olan Musul'u almak için askerî hazırlık başlatmış ancak Şeyh Sait İsyanı nedeniyle Musul kaybedilmiştir. Bu durum Misakımillî sınırlarından taviz verildiğini gösterir. Dolayısıyla Ankara Antlaşması Türkiye'nin aleyhine sonuçlar doğurmuştur.

Metinde askerî reformlardan bahsedilmemiştir ve Türkiye'nin barışçı siyasetten vazgeçtiğini göstermez. Her ne kadar Musul için askerî hazırlık yapılsa da sonuçta Ankara Antlaşması'nın imzalanması, diplomatik çözümlerden yana olunduğunu gösterir.

Metindeki gelişmeler, D seçeneğindeki ifadeyi doğrulamaktadır. Şeyh Sait İsyanı, bir iç politika ve iç güvenlik sorunudur. Bu isyan nedeniyle Türkiye'nin dış politikada elinin zayıflaması ve Musul'un bu nedenle kaybedilmesi, "iç politikadaki sorunların dış politikayı olumsuz etkilediği" yorumunu haklı çıkarır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

24.
- Ağa, hacı, bey gibi ünvanlar, 1934'te çıkarılan Soyadı Kanunu'ndan bir süre sonra yasaklanmıştır. Böylece toplumsal üstünlük belirten ünvanlara son verilmiş, eşitlik ilkesi güçlendirilmiştir.
- Aşar vergisi, yalnızca çiftçilerin ödediği ağır bir vergidir. Bu verginin kaldırılmasıyla köylüler rahat bir nefes almış ve sosyal devlet ilkesine işlerlik kazandırılmıştır.
- Millet Mektepleri, halka okuma yazma öğreten kurumlardır. Böylece eğitimde fırsat eşitliği tanınmış, eğitim hizmeti tüm vatandaşların ayağına kadar götürülmüş ve kültürel seviyenin artırılması amaçlanmıştır.

Öncüllerdeki tüm inkılaplar Atatürk'ün halkçılık ilkesiyle alakalıdır. Halkçılık; toplumsal eşitliği gözeten, sosyal devlet ilkesinin bir gereği olan ve toplumsal ayrıcalıkları yasaklayan bir ilkedir.

ABCDE

25. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın belli başlı sonuçları şunlardır:
- Küresel ticaretin çökme noktasına gelmesi
- Uluslararası ticaretin %60'ın üzerinde daralması
- Kitlesel işsizlik ve sefalet sorunlarının başlaması
- Milyonlarca insanın işsiz kalması
- Bankacılık sistemlerinin iflas etmesi
- Para birimlerinin değer kaybetmesi
- Borsaların çökmesi
- Faşizm ve Nazizm gibi totaliter rejimlerin yükselmesi

ABCDE

26. 1971-1980 Dönemi; Türkiye'de siyasi ve ekonomik alanda istikrarsızlıkların yaşandığı bir dönemdir. Bu sebepler I, II ve III. öncüllerde ifade edilmiştir.

Siyasi ve ekonomik krizlerin yaşanmasında şu etkenlerden söz edilebilir:
- 1973 Arap-İsrail Savaşı nedeniyle küresel petrol krizinin çıkması ve petrol fiyatlarının yükselmesi
- Enerjide dışa bağımlı olan Türkiye'nin ekonomik açıdan ağır bir darbe alması
- Döviz akışının kesilmesi nedeniyle sanayi için gerekli ham maddelerin ithal edilmemesiyle üretimin durma noktasına gelmesi
- Sağ-sol olayları, siyasi kamplaşma ve şiddet eylemlerinin artması
- Kıbrıs Barış Harekâtı sonrası ABD ve Batılı devletlerin Türkiye'ye ambargo uygulaması

ABCDE

27. Söz konusu açıklamalar B seçeneğindeki TİKA'ya (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansına) aittir. Bu kurum Osmanlı ve Türk tarihi dönemine ait eserlerin restorasyonunu gerçekleştirmektedir. Ayrıca TİKA, sadece Türk dünyasında değil, Balkanlardan Orta Doğu'ya Avrupa'dan Afrika'ya kadar birçok ülkede Program Koordinasyon Ofisi ile faaliyet göstermektedir.
- **TÜRKSOY:** 1993'te açılan bu kurum, Türk dünyasının UNESCO'su olarak bilinmektedir.
- **Yunus Emre Enstitüsü:** 2007'de kurulmuştur. Kurumun temel amacı Türkçeyi ve Türk kültürünü dünyaya tanıtmaktır.
- **KEİ (Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü):** 1992'de kurulan bu teşkilatın amacı, Karadeniz ülkeleri arasındaki ekonomik ilişkileri güçlendirmektir.
- **Türk Kültür ve Miras Vakfı:** 2012'deki Türk Konseyi'nin Bakü Zirvesi'nde kurulmasına karar verilmiş ve 2015'te faaliyete geçmiştir. Kurumun misyonu, Türk dünyasındaki somut ve somut olmayan mirasın korunmasıdır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

28. Türkiye'de gerçek alan yüzey şekillerini dikkate alarak (dağlık, düzlük, çukurluk gibi) yapılan hesaplardır. Fakat izdüşüm alan ise yüzey şekillerini sanki düzmüş gibi engebe düşünülmeden yapılan hesaplardır. Türkiye'de yüzey şekillerinin genelde dağlık ve engebeli olması gerçek alan ile izdüşüm alan arasında farkın fazla olmasına neden olur.

ABCDE

29. Türkiye'de ovalar temelde tektonik, karstik ve delta ovaları olarak sınıflandırılır. Türkiye jeolojik olarak genç olduğu için tektonik ovalar yaygındır. Haritada verilen yerleri oluşumlarına göre sınıflandırdığımızda;

I. Balat Ovası (Aydın) → Delta

II. Aksaray Ovası (Aksaray) → Tektonik

III. Taşeli Platosu (Mersin) → Karstik

IV. Çarşamba Ovası (Samsun) → Delta

V. Pasinler Ovası (Erzurum) → Tektonik

ABCDE

30. Soru girişinde aslında Türkiye'de 3000 metrenin üzerinde görülmesi gereken buzul aşındırma ve biriktirme şekilleri bir nedenle 2000 metreye yakın yerlerde de görülebilmiştir demek istemektedir. Coğrafyada bu durum kuvaterner döneminde yaşanan buzul çağıdır. Yani Dünya'da iklimlerde yaşanan genel bir soğumadan ülkemizin de etkilenmiş olmasıdır. Bu nedenle aslında görülmemesi gereken bir yükseltide bile buzula ait aşındırma ve biriktirme şekilleri görülebilmiştir.

ABCDE

31. Güneşlenme süresinin az olması yıl boyunca havanın kapalı olması demektir. Bulutlu gün süresinin fazla olması ve yağış ihtimali anlamına gelen bağıl nemin yüksek olması etkilidir.

Çay tarımının yaygın olması ve çayır bitki örtüsünün gür olması ise bir sonuç bilgisidir.

ABCDE

32. Bu soru bir bilgi sorusudur. Türkiye iklimini etkileyen alçak basınç merkezi İzlanda Dinamik Alçak merkezi ve Basra Termik Alçak Basınç merkezidir.

Fakat Kanada Termik Yüksek Basınç merkezi daha çok Kuzey Amerika'da, Hawaii Dinamik Yüksek Basıncı ise Kuzey Pasifik'te etkili olan bir merkezdir.

ABCDE

33. Hakkında bazı bilgiler verilen akarsu Meriç Nehri'dir. Balkanların ve Türkiye'nin en önemli akarsularından biridir. Bulgaristan sınırları içinden doğar ve Saros Körfezi'nden Ege Denizi'ne dökülür.

ABCDE

34. Soru kökünde belirtilen toprak türü çernozyomdur. Haritada V numara ile gösterilen Kars il sınırlarının yüksek kesimlerinde yer alır. Haritada verilen diğer alanlarda ise;

I. Gediz Ovası: Alüvyal toprak

II. Teke Platosu: Terra rossa

III. Cihanbeyli Platosu: Kestane ve kahverengi toprak

IV. Küre Dağları: Denize yakın yerde kahverengi orman, yükseklerde ise podzol toprak bulunur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ

youtube/indeksakademi

35. Ülkemizde genellikle nüfus değişimlerini üç dönem hâlinde inceleriz. 1927 - 1960 yılları arasını kapsayan dönem birinci dönem kabul edilir. Soru kökünde nüfusun artışına nedenler istenmektedir. I. öncüldeki bilgi 1985 yılı sonrasında nüfus artış hızının azalmasına neden olan faktörlerden biridir.

Fakat II. ve III. öncül bilgileri ise dışarıdan gelen göçler ve Hatay nüfusunun Türkiye nüfusuna eklenmesiyle yaşanan artışı yansıtmaktadır.

ABCDE

36. Ortanca yaş, bir ülke nüfusunu yaşa göre sıraladığımızda tam ortada kalan yaştır. Yani nüfusun yarısı bu yaştan küçük, yarısı büyüktür. Türkiye'de ortanca yaşın en son verilerde 34,9'a yükselmesi genç nüfustan çıkıp olgun nüfus aşamasına geçmiş, yaşlanma sürecine girmiş bir ülke olmaya başladığımızı göstermektedir.

ABCDE

37. Türkiye'deki iç göçlerle ilgili verilen bilgilerden B seçeneği dışındaki bilgiler doğru bilgilerdir. Fakat Türkiye'de iç göçlerin çoğu ekonomik kaygıdan, daha iyi yaşam arzusuyla yapılmaktadır.

ABCDE

38. Türkiye'de zeytin üretimi, Akdeniz iklim koşullarında daha yaygındır. Çünkü zeytin bitkisi, makinin bir alt türüdür.

I. Aydın → Akdeniz İklimi

II. Kırklareli → Ilıman Karasal İklimi

III. Ankara → Ilıman Karasal İklim

IV. Artvin → Karadeniz İklimi

V. Mardin → Ilıman Karasal İklim koşulları yaşar.

Seçenekler incelendiğinde Akdeniz iklimi yaşayan ve 2025 TÜİK verilerine göre gerek yağlık zeytin gerekse sofralık zeytinde ilk sıralarda yer alan illerden biri Aydın ilidir.

ABCDE

39. Türkiye'de 2025 yılında yumurta tavukçuluğunda en önemli yumurta üretim merkezi Afyonkarahisar'dır. Daha sonra sırasıyla Manisa, Konya, Gaziantep ve Ankara illeri gelir.

ABCDE

40. Haritada verilen alanların neresi olduğuna bakacak olursak;

I. İzmir

II. Kastamonu

III. Nevşehir

IV. Ağrı

V. Şanlıurfa

il sınırlarıdır. Bu iller içerisinde İzmir il sınırlarında Bergama, Efemçukuru ve Menderes gibi alanlarda işletilebilir altın yatakları bulunmaktadır.

ABCDE

41. Seçeneklerde A seçeneğinde verilen yer uranyum rezervi adına önemli bir alandır. Fakat;

- Malatya - Hekimhan: Demir
- Antalya - Gazipaşa: Barit
- Eskişehir - Mihalıççık: Toryum
- Ankara - Beypazarı: Trona

madeniyle öne çıkar.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ

youtube/indeksakademi

42. Türkiye'de 2025 yılı TÜİK verilerine göre ithalat giderleri ihracat gelirlerinden daha fazladır. Bu durum dış ticaret açığının artmasına neden olur. Bu açığı azaltmak için ihracat gelirlerinin artması, ithalat giderlerinin azalması gerekir. Seçeneklere bakıldığında A, B, C ve D seçenekleri ihracat gelirlerini artıracak nedenlerdir. Fakat ülke nüfusunun artması doğrudan dış ticaretin azalmasına yol açmayabilir. Üretim gücü artar diye düşünülse de tüketici nüfusun artması da ithalata bağımlılığı artırabilir.

ABCDE

43. Türkiye'de demir yoluyla bağlantısı olan limanlar İzmir, Mersin, Samsun, İstanbul, İzmit, Bandırma, Tekirdağ, İskenderun, Zonguldak gibi limanlardır.

Antalya limanında ise gerisinde yer şekillerinin dağlık ve engebeli olması demir yolu bağlantısının yapılmasını güçleştirmiştir.

ABCDE

44. Türkiye haritasında sol tarafta belirtilen alan Muğla ve Antalya çevresidir. Letoon - Xanthos antik kentleri bu alanda bulunur.

Sağ tarafta ise Kilis, Gaziantep, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır illeri ve çevresidir. Göbeklitepe (Şanlıurfa), Nemrut Dağı Heykelleri (Adıyaman), Deyrulzafaran Manastırı (Mardin) bu alanda bulunur.

Truva Antik Kenti ise ülkemizde Çanakkale il sınırlarında bulunur.

ABCDE

45. Gözetleme kulelerinin yapılması ve ağaçların arasına geç tutuşan ağaçların dikilmesi orman yangınları için birer önlemdir.

Fakat eğimli yamaçlarda teraslama yapılması sel ve taşkın olayları, yamaçlarda kar perdeleri yapılması çığ afeti için önlemdir.

ABCDE

46. **4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'na** göre kişisel durum, bu amaçla tutulan resmî sicillerle belirlenir. Kişisel durum sicilleri; kişinin doğum, evlenme, aile bağı, yabancılık durumu gibi nüfus ve kişilik hâllerine ilişkin kayıtların tutulduğu resmî sicillerdir. Türk Medeni Kanunu'nda kişisel durum sicilinin devletçe atanan memurlar tarafından tutulacağı ve bu memurların sicil kayıtlarını tutmakla görevli olduğu belirtilmiştir.

Bu kapsamda **doğum kütüğü, evlenme kütüğü, aile kütüğü ve yabancılar kütüğü**ü kişisel durum sicilleriyle ilgili kayıtlardır.

Ancak nüfus kayıt örneği, bir sicil türü değildir. Nüfus kayıt örneği, aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgilerin özetini gösteren bir belgedir. **Yani sicilin kendisi değil, sicildeki bilgileri gösteren resmî çıktıdır.** Nüfus Hizmetleri Kanunu uygulama düzenlemelerinde de nüfus kayıt örneği, aile kütüğündeki kişisel bilgilerin özetini gösteren belge olarak tanımlanmaktadır.

ABCDE

47. Vesayet işlerinde görevli mahkeme **sulh hukuk mahkemesidir.** Vasi atanması, vesayet makamının görev alanına girer.

Asliye hukuk mahkemesi genel görevli mahkeme olmakla birlikte, vesayet işlerinde görevli mahkeme değildir. Aile mahkemesi aile hukukundan kaynaklanan bazı uyuşmazlıklara bakar; fakat vasi atama bakımından genel görevli mahkeme değildir. Bölge adliye mahkemesi istinaf merciidir. İdare mahkemesi ise idari uyuşmazlıklara bakar.

Bu nedenle vasi atamaya karar verecek mahkeme **sulh hukuk mahkemesidir**.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

48. 1982 Anayasası'nın 23. maddesine göre yerleşme hürriyeti belli sebeplerle sınırlandırılabilir. Bu sebepler şunlardır: **suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumaktır.** Ancak genel sağlığı korumak, yerleşme hürriyetinin özel sınırlama sebepleri arasında yer almaz.

ABCD**E**

49. TBMM her yıl **ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.**

TBMM bir yasama yılında **en çok üç ay tatil yapabilir.**

TBMM çalışmalarına **en çok on beş gün ara verebilir.**

Ara verme veya tatil sırasında Meclis Başkanı, doğrudan doğruya veya üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine Meclisi toplantıya çağırabilir.

Anayasa'da Cumhurbaşkanının Türkiye Büyük Millet Meclisini toplantıya çağırabilmesi için Meclis Başkanından izin alması gerektiğine ilişkin bir düzenleme yoktur. Cumhurbaşkanı, gerekli hâllerde Türkiye Büyük Millet Meclisini doğrudan ve resen toplantıya çağırabilir.

ABCD**E**

50. Cumhurbaşkanı, Anayasa'ya göre **yürütme yetkisine ilişkin konularda** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Ancak bunun bazı sınırları vardır. Anayasa'nın ikinci kısmının **birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevler** Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Ayrıca kanunda açıkça düzenlenen veya münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken konularda da CBK çıkarılamaz.

Buna karşılık **çalışma hakkı ve ödevi**, sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler bölümünde yer alır. Sosyal ve ekonomik haklar alanı, diğer anayasal şartlar da sağlanmak kaydıyla Cumhurbaşkanlığı kararnamesine konu olabilir.

AB**C**DE

51. Anayasa Mahkemesinin soyut norm denetimine konu olabilecek işlemler şunlardır:

- **Kanunlar,**
- **Cumhurbaşkanlığı kararnameleri,**
- **TBMM İçtüzüğü,**
- **Anayasa değişiklikleri.**

Ancak anayasa değişiklikleri bakımından önemli bir ayrım vardır: Anayasa değişiklikleri Anayasa Mahkemesi tarafından yalnızca **şekil bakımından** denetlenebilir.

Buna karşılık **yönetmelikler**, Anayasa Mahkemesinin soyut norm denetimine konu olmaz. Yönetmelikler idarenin düzenleyici işlemleridir. Bunların yargısal denetimi kural olarak **idari yargıda** yapılır.

ABCDE

52. **Belediye başkanı,** halk tarafından doğrudan seçilir.

İl genel meclisi üyeleri, seçmenler tarafından doğrudan seçilir.

Belediye meclisi üyeleri, halk tarafından doğrudan seçilir.

Köy veya mahalle muhtarı da halk tarafından doğrudan seçilir.

Ancak **büyükşehir belediye meclisi üyeleri**, halk tarafından ayrıca "büyükşehir belediye meclisi üyesi" sıfatıyla doğrudan seçilmez. Büyükşehir belediye meclisi; büyükşehir belediye başkanı, ilçe belediye başkanları ve ilçe belediye meclislerinden gelen belirli sayıdaki üyelerden oluşur.

ABCD**E**

53. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, adil yargılanma hakkı, işkence yasağı, özel ve aile hayatına saygı hakkı, düşünce, vicdan ve din özgürlüğü, ifade özgürlüğü, toplantı ve dernek kurma özgürlüğü, evlenme hakkı gibi haklar düzenlenmiştir. AİHS metninde adil yargılanma hakkı, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, işkence yasağı ve evlenme hakkı gibi temel haklar yer alır.

Seçeneklere baktığımızda:

Evlenme hakkı, AİHS'te düzenlenmiştir.

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

İşkence ve kötü muamele yasağı, AİHS'in en temel haklarından biridir.

Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, AİHS'te yer alır.

Adil yargılanma hakkı, AİHS'te düzenlenmiştir.

Ancak **çalışma hakkı,** Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde klasik anlamda düzenlenen haklardan biri değildir.

ABCDE

54. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre bazı kadrolar istisnai memurluk kapsamındadır. Özel kalem müdürlüğü de uygulamada bu kapsamda sık sorulan örneklerden biridir.

İstisnai memurluklara atananlar hakkında bazı hükümler uygulanmaz. Bunlar özellikle klasik memurluğa giriş ve kariyer ilerlemesiyle ilgili hükümlerdir.

Bu kapsamda istisnai memurluklara atananlar hakkında:

Sınavlara ilişkin hükümler uygulanmaz. Çünkü istisnai memurluklarda genel sınav sistemine bağlı atama mantığı geçerli değildir.

Atanmaya ilişkin genel hükümler uygulanmaz. Çünkü istisnai memurluklar özel atama usulüne tabidir.

Kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine ilişkin hükümler uygulanmaz. Çünkü bu kadrolar normal kariyer memurluğu sisteminin dışında düzenlenmiştir.

Ancak emeklilik hükümleri uygulanır. Çünkü kişi kamu görevlisi statüsünde bulunduğu sürece emeklilik rejimi bakımından tamamen sistem dışı değildir. **Aynı şekilde disiplin hükümleri de uygulanır.** İstisnai memur olmak, kişinin disiplin hükümlerinden muaf olduğu anlamına gelmez.

ABCDE

55. **Açıklama:** UNESCO 2026-2027 Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programı'na Türkiye'nin önerisiyle **Bâki'nin doğumunun 500. yılı ve Şeyh Edebali'nin vefatının 700. yılı** dâhil edilmiştir.

ABCDE

56. **Atomik zaman bilgisi,** uydular, haberleşme sistemleri, bankacılık işlemleri, enerji altyapısı, savunma sistemleri ve navigasyon gibi alanlarda kullanılan **çok hassas zaman ölçüm** bilgisidir. Türkiye, atomik zaman bilgisini millî altyapı üzerinden sağlama çalışmaları yürütmektedir. Bu konu TÜRKSAT ile ilişkilidir.

ABCDE

57. Japonya'da baharın gelişiyle birlikte kiraz çiçeklerinin açması, geleneksel olarak büyük bir kültürel etkinlik hâline gelmiştir. Japon kültüründe kiraz çiçeklerini izleme geleneği **"Hanami"** olarak adlandırılır. Hanami, yalnızca bir doğa olayı değil; aynı zamanda baharın gelişi, doğanın yenilenmesi ve güzelliğin geçiciliğiyle ilişkilendirilen önemli bir kültürel gelenektir.

ABCDE

58. *Kısmet Büfesi*, *Narla İncire Gazel*, *Göçmüş Kediler Bahçesi*, *Gece*, *Kılavuz* ve *Troya'da Ölüm Vardı* adlı eserler **Bilge Karasu'ya** aittir. Bilge Karasu, modern Türk edebiyatında özellikle özgün anlatım teknikleri, simgesel ve yoğun dil kullanımı, bireyin iç dünyasına yönelen anlatıları ve çok katmanlı metin yapısıyla öne çıkan yazarlardan biridir.

ABCDE

59. Bu rahatsızlık tıp literatüründe patolojik kıskançlık veya hezeyanlı kıskançlık olarak da adlandırılır. Kişi, ortada somut ve gerçekçi bir kanıt olmamasına rağmen eşinin ya da partnerinin kendisini aldattığına inanır. Bu durum, Shakespeare'in *Othello* adlı trajedisindeki kıskançlık temasıyla ilişkilendirildiği için **Othello sendromu** olarak adlandırılmıştır.

ABCDE

60. Sıfır Atık Forumu 2026'nın teması **"Antalya'ya Giden Yol: İklim Eylemi Olarak Sıfır Atık"** şeklindedir. Buradaki "Antalya'ya Giden Yol" ifadesi, forumun Antalya'da düzenlendiği anlamına gelmez. Bu ifade, Türkiye'nin **9-20 Kasım 2026 tarihlerinde Antalya'da COP31 İklim Zirvesi'ne** ev sahipliği yapacak olmasıyla ilgilidir. Yani İstanbul'da düzenlenen Sıfır Atık Forumu, Antalya'da yapılacak COP31'e hazırlık niteliğinde bir organizasyon olarak düşünülmüştür.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ
youtube/indeksakademi

Test bitti.
Eğitim hayatınızda başarılar dileriz.

indekskitap.com

KPSS, AGS, ÖABT, DGS, ALES, HÂKİMLİK, YKS ve **TÜM SINAV KİTAPLARI BURADA!**

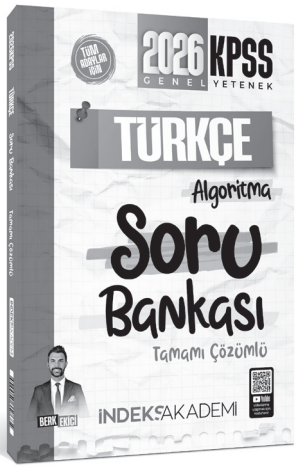

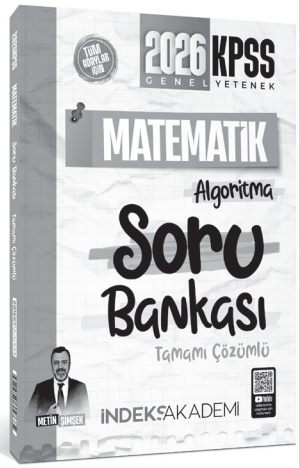

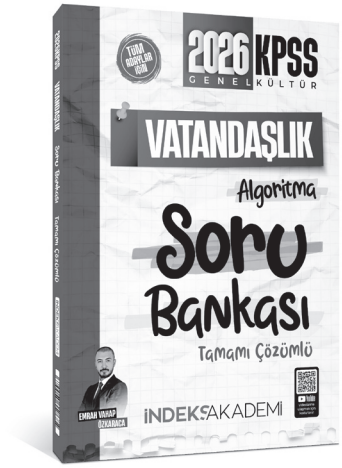

YouTube Kanalımıza
Abone Ol!

indeksakademi

Ücretsiz Video Derslerden Sende Faydalan!

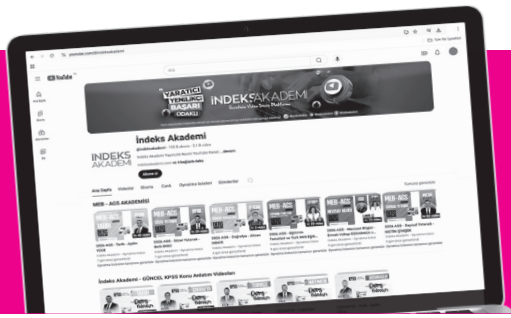

BİZİ TAKİP EDİN!

Tüm Yeniliklerden Haberdar Olun!

@indeksakademi @indeksakademi

@indeksakademi

eğitimuzem

www.egitimuzem.com

Uzaktan **Eğitim Platformu**

KİTAPLARIMIZ SÜREKLİ GÜNCEL!

Kitaplarımızdaki güncellemeleri QR kodu okutarak inceleyebilirsiniz.

İNDEKS AKADEMİ

Kitabevi Yayıncılık Bilişim Danışmanlık Ticaret Limited Şirketi

İvedik OSB 1354. Cad. Fora İş Merkezi No: 138/8 Yenimahalle/ANKARA

Kitaplar hakkında bilgi ve önerileriniz için;

0850 888 0 880

0850 303 06 76